Numărul 555 28 noiembrie 2011 8 pagini 1 leu

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații şi idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

ŞI-A ÎNCHIS PORȚILE

târgul internațional

18 gaudeamus carte de învățătură 2011

O prezență constantă: Editura Fundației *România de Mâine*

Între mai multele apariții din acest an ale Editurii Fundației România de Mâine, două au atras atenția prin lansarea susținută de nume de prestigiu ale Universității Spiru Haret. Este vorba de *Globalizarea activității economice. Realități şi tendințe*, aparținând conf. univ. dr. Elena Gurgu, şi *Analiza de conflict*, semnată de lect. univ. dr. Francisc Tobă. Despre acestea două au vorbit, sâmbătă, în spațiul de evenimente 7.07 de la etajul I al Centrului expozițional, cadre universitare de prestigiu, specialişti de renume. Astfel, lucrarea *Globalizarea activității economice. Realități şi tendințe* a fost prezentată în termeni apreciativi de prof univ. dr. Constantin Mecu, prof. univ. dr. Niță Dobrotă şi conf. univ. dr. Aristide Cociuban. Despre volumul *Analiza de conflict* şi-a exprimat părerea prof. univ. dr. Virgil Măgureanu. Intervențiile s-au constituit, totodată, în invitații la lectura volumelor adresate specialiştilor şi studenților.

Cărți, autori şi edituri din belşug

Cum a fost?! Cărți. Rafturi de cărți. Mii de cărți. Tone de cărți. O copleşitoare librărie ad-hoc, aproape ireală (oricum greu de crezut) care a prins chip pentru câteva zile în pavilionul expozițional din preajma Casei Presei. O îndrăzneață ofensivă a adepților lui Gutenberg în această incertă vreme a făcutului cu ochiul cibernetic. O adevărată scară la cer, cu trepte din tomuri mai vechi sau mai noi, cu coperți ferecate, vorbind despre măiestria tipografilor de odinioară, ori cu sclipici de DVD, în casete cu geometrie futuristă, semn că veacul al XXI-lea insistă să ajungă şi la București.

(Continuare în pag.3)

Absolventul Facultății de Arte, Adrian Mărginean, la debut Pagina 5

Lector universitar dr. Tamara Ceban, decanul Facultății de Litere:

Studentul se află în centrul atenției

Care sunt, stimată doamnă decan, reperele activității în Facultatea de Litere în acest an universitar?

Ca de fiecare dată, cadrele didactice de la Facultatea de Litere a pregătit cu multă grijă noul an universitar, gândindu-se la partenerii ei de activitate: studenții. Pentru ei, au fost revăzute planurile de învățământ, racordându-le mai mult la nevoile pieței muncii, au fost îmbunătățite programele analitice pentru toți anii de studiu, au fost pregătite cursuri atractive, compatibile cu tehnologia modernă: Internet, computer, televiziune, radio.

Asigurăm studenților noştri o solidă pregătire în domeniul filologic, în baza căreia, la absolvire, ei pot opta pentru profesii diverse, care au la bază, în mod prioritar, una dintre componentele dublei specializări sau se pot situa la interferența acestora.

Despre ce fel de domenii este vorba?

Domeniile sunt: învățământ, educație, dar nu sunt excluse nici domenii precum: presă, comunicare, relații publice, studii culturale, relații europene sau internaționale. Modulul psihopedagogic reprezintă, de asemenea, o oportunitate pentru studenții care se pregătesc pentru cariera didactică, iar parcurgerea disciplinelor pe care acesta le cuprinde le conferă pregătirea necesară pentru a preda în învățământ. Şi aceasta, pentru că se studiază: psihologia educației, pedagogia, didactica specialității, managementul educațional, şi, conform programului aprobat, studenții efectuează practică pedagogică, la instituții de învățământ preuniversitar prestigioase din București.

(Continuare în pag.4)

Interviu realizat de Gabriel NĂSTASE

1 Decembrie – ZIUA NAȚIONALĂ

La mulți ani, România!

ROLUL ARMATEI ROMÂNE ÎN ÎNFĂPTUIREA ŞI CONSOLIDAREA MARII UNIRI DIN 1918

General-colonel(r) dr. Constantin OLTEANU

ARMATA, una dintre instituțiile fundamentale ale țării, care a fost prezentă în toate marile momente din istoria noastră, a avut o contribuție deosebit de importantă şi în înfăptuirea şi consolidarea Marii Uniri din 1918. *Sunt convins* - scria Nicolae Bălcescu în anul 1844 - *că țara românilor, de îşi va lua vreodată rangul ce i se cuvine între popoarele Europei, aceasta va fi datoare mai mult regenerației vechilor ei instituții ostăşeşti* (Nicolae Bălcescu, *Scrieri militare alese*, Editura Militară, București, 1957, p. 222).

În vara anului 1914 a izbucnit Primul Război Mondial, în care s-au confruntat cele două mari coaliții politico-militare: Tripla Alianță (apoi, Puterile Centrale) şi Antanta. România, care făcea parte din Tripla Alianță din anul 1883, şi-a definit poziția față de conflictul ce se declanşase, în şedința Consiliului de Coroană, ținut la Sinaia, la 21 iulie/ 3 august 1914, reuniune la care au participat membrii Guvernului, fruntaşii politici mai importanți ai țării, în total, 20 de oameni politici. *Deschizând şedința, Carol I şi-a exprimat opinia că România, în acele condiții dramatice, era datoare să execute angajamentele ce decurgeau din tratatul în vigoare cu Tripla Alianță. Toți cei de față, cu excepția lui Petre P. Carp, au fost însă împotriva intrării țării în război de partea Puterilor Centrale, cerând păstrarea neutralității.* (*România în anii Primului Război Mondial,* vol. I, Editura Militară, Bucureşti, 1987, p. 80). În intervenția sa, primul-ministru, Ion I.C.Brătianu, a susținut că România trebuie să rămână neutră, întrucât Austro-Ungaria şi Germania au pregătit şi declanşat războiul fără ca România să fie cel puțin informată, cerând, în schimb, participarea ei. *Un stat ca al nostru* - sublinia I.C.Brătianu -, *care a intrat în alianță ca stat suveran şi pe picior de egalitate, nu poate primi să fie tratat în așa chip* (I. Gh. Duca, *Amintiri politice*, vol. I, München, 1981, p. 57-58). De asemenea, el menționa: *Chestiunea românilor din Ardeal domină întregul sentiment public. Ea e punctual negru al alianței* (Ibidem). În sfârşit, I.C.Brătianu accentua că *Nu se poate face un război în vremurile de azi când acest război nu este înțeles, nu este aprobat de conştiința națională* şi conchidea: *Să rămânem deci neutri* (Ibidem).

Conducerea politico-militară a României înțelegea că neutralitatea era temporară, întrucât, prin aceasta, nu se putea asigura realizarea idealului nostru național - reîntregirea. *A rămâne neutri până la sfârşit* - scria A.D.Xenopol - *înseamnă a face o politică de iepuri. A lăsa să treacă acest moment, unicul pe care istoria ni-l pune la îndemână, pentru a ne rotunji statul cu răşchiratul nostru neam este a ne arăta nevrednici de a ne număra printre popoare* (A. D. Xenopol, *România şi Austro-Ungaria*, Iaşi, 1914, p. 62).

(Continuare în pag.8)

Cercetarea ştiințifică între excelență şi dăruire

Ca de fiecare dată, sfârşitul de an constituie un bun prilej de a face un bilanț al activității de cercetare desfăşurată pe parcursul anului în cadrul Facultății de Management Financiar Contabil Craiova. Sfârşitul de an este înnobilat întotdeauna de Conferința cu participare internațională, organizată de facultate în colaborare cu Centrul European de Studii Manageriale în Administrarea Afacerilor (CESMAA), centru condus de prof. univ. dr. Laura Ştefănescu, în calitate de director, şi de conf. univ. dr. Matei Ion Viorel, decanul facultății, în calitate de director executiv.

Misiunea Centrului European de Studii Manageriale în Administrarea Afacerilor este aceea de a deveni o punte între oamenii de ştiință, cercetătorii dedicați şi reprezentanții mediului de afaceri interesați în promovarea cercetării şi inovării prin crearea unui mediu stimulant pentru o dezvoltare continuă a activității. Întregul colectiv al Centrului tinde spre excelență în cercetarea ştiințifică deoarece aceasta este adevărata cheie a succesului şi dezvoltării, fapt pentru care viziunea strategică a CESMAA este: „Excelență în cercetarea ştiințifică" iar valorile sale fundamentale sunt: • inovare şi creativitate în activitatea de cercetare; • excelență profesională a resurselor umane; • integrarea la generația cunoaşterii; • comportament etic şi integritate în cercetare.

(Continuare în pag.4)

Conf.univ.dr. Ion Viorel MATEI,
lect.univ.dr. Dragoş ILIE
Facultatea de Management Financiar Contabil Craiova

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Marketing și Afaceri Economice Internaționale

● conf. univ. dr. Elena GURGU

Diviziunea internațională a muncii – componentă a economiei internaționale

Diviziunea internațională a muncii este una dintre componentele de bază ale economiei internaționale, iar participarea la diviziunea internațională a muncii constituie un factor de progres multilateral al națiunilor. *Diviziunea internațională a muncii reprezintă un sistem de specializări în producție pentru export*. Încadrarea activă în diviziunea internațională a muncii are ca efect sporirea eficienței economice a producției și serviciilor și asigură obținerea de resurse valutare necesare importului bunurilor și serviciilor pe care un stat sau altul nu le produce din diferite considerente. Locul ocupat de diferite state în domeniul diviziunii internaționale este condiționat de nivelul și complexitatea dezvoltării forțelor de producție, de potențialul economic al statelor, de politica lor economică, de situarea geografică, de condițiile naturale, de particularitățile istorice naționale și de ordinea internațională. Practica arată că unele state s-au specializat în producția și exportul de produse industriale cu un grad înalt de prelucrare, iar altele – și în această situație sunt cele mai multe state ale lumii – au fost obligate să se specializeze în producția și exportul de materii prime sau produse agricole.

Actuala diviziune internațională a muncii înglobează elemente ale dominației unor națiuni prin specializarea unilaterală bazată pe „monoproducție”. Restructurarea unor practici de specializare și instaurarea unei noi diviziuni internaționale a muncii se pot realiza numai pe baza lichidării subdezvoltării, înlăturării barierelor din calea comerțului internațional, creării condițiilor de acces la realizările științei și tehnicii noi pentru toate popoarele, precum și prin afirmarea unui nou tip de relații internaționale, bazate pe justiție și etică. Analiza evoluției fluxurilor comerciale internaționale arată că revoluția tehnico-științifică contemporană a creat o nouă bază pentru diviziunea internațională a muncii. Astfel, în exporturile reciproce dintre țările dezvoltate, ponderea produselor prelucrate este predominantă și cu tendințe de creștere. Aceste exporturi reprezentau 63% în 1960 și 71% în 2011. Comerțul reciproc dintre țările dezvoltate tinde și el să se extindă ca pondere în totalul comerțului mondial, reprezentând în 2011 circa 73%, față de 68% în 1960. *În trecut*, complementaritatea la nivelul ramurilor și din punct de vedere al condițiilor naturale alcătuia baza diviziunii internaționale a muncii. *În prezent*, s-a creat o situație nouă, și anume, simetria ramurilor și a tehnologiilor de fabricație pentru aceleași produse, care formează noua bază a diviziunii internaționale a muncii, specifică îndeosebi pentru țările dezvoltate. De aceea, pentru a beneficia de avantajele diviziunii internaționale a muncii în condițiile actuale este necesară industrializarea economiei tuturor țărilor. Pentru o astfel de dezvoltare se ridică probleme deosebit de complexe, mai ales în domeniul acumulării, al formării personalului, al modificării relativ rapide a structurilor înapoiate în direcția unor structuri mai moderne, al mobilizării și valorificării resurselor interne și promovării unui nou sistem de relații economice internaționale.

Student: *Mai este valabilă teza conform căreia dezvoltarea multilaterală a economiilor naționale ar dăuna schimburilor economice internaționale?*

Profesor: Amploarea și structura circuitului economic mondial contemporan infirmă teza după care dezvoltarea industrială intensă și multilaterală a economiilor naționale ar dăuna complementarității economice și desfășurării schimburilor economice reciproce. Această concluzie este confirmată de faptul că 70% din comerțul cu mașini și utilaje se concentrează în schimbul reciproc dintre țările dezvoltate. Se remarcă astfel faptul că progresul tehnic contemporan, făcând imposibilă satisfacerea în întregime, și la nivel tehnic și de eficiență înalt a nevoilor de mașini, produse chimice etc. în continuă creștere din producția proprie – lucru evident chiar și pentru țările industriale dezvoltate –, transformă producția de mașini și utilaje, dar și alte ramuri de vârf ale industriei în principalul domeniu al diviziunii internaționale a muncii, iar comerțul cu aceste produse îl transformă într-un factor dinamizator al fluxului internațional de mărfuri.

Student: *Ce condiționează participarea la schimburile economice internaționale?*

Profesor: Nivelul dezvoltării economice și gradul de diversificare eficientă a producției condiționează ritmul și proporțiile participării la schimburile economice internaționale. Tipurile de specializare internațională au evoluat corespunzător ordinii economice internaționale. Instaurarea unei noi ordini economice internaționale și dezvoltarea specializării internaționale se intercondiționează.

Student: *Există tipuri și modele de specializare internațională?*

Profesor: Diviziunea internațională a muncii a evoluat foarte mult de-a lungul istoriei, ultimii 60 de ani fiind deosebit de elocvenți sub aspectul varietății modalităților de specializare internațională. În prezent, putem distinge cinci tipuri de specializare internațională care coexistă în economia internațională, dar care exprimă, în același timp, trepte istorice diferite de evoluție a diviziunii internaționale a muncii. În același timp, fiecare dintre aceste trepte cunoaște variate modele de realizare, care pot oferi condiții de complementaritate economică și de avantaj reciproc pentru statele partenere.

Student: *Care sunt cele cinci tipuri de specializare internațională care coexistă în economia internațională?*

Profesor: Cele cinci tipuri de specializare sunt: intersectorială, interramură prelucrătoare, interramură prelucrătoare, tehnologică și organologică.

Student: *Cum se caracterizează* specializarea intersectorială*?*

Profesor: *Specializarea intersectorială* este primul tip de diviziune internațională a muncii, cunoscut încă din secolele trecute. Ea contribuie la împărțirea lumii în țări industriale și țări agrare, în țări cu industrie prelucrătoare și țări care au funcția de anexe de materii prime. În prezent, sunt zeci de țări care exportă două - patru produse de bază – minerale sau agricole, ele fiind în întregime dependente de acest tip de diviziune internațională, bazat pe „monoproducție”. Modificarea radicală a unei asemenea stări de lucruri a devenit o necesitate nu numai pentru aceste țări, dar și pentru comunitatea internațională în ansamblul ei. Specializarea intersectorială, sub forma modelelor vechi, bazate pe monoproducție, este cunoscută și condamnată, pe bună dreptate, de țările în curs de dezvoltare și de cercurile progresiste din întreaga lume. În același timp, tipul de specializare intersectorială oferă modele noi de realizare a sa, bazate pe raporturi ce rezultă din producție și schimburile diversificate sau capabile să contribuie la diversificarea economiei.

Student: *Explicați-ne* modelele de specializare…

Profesor: Tipul de specializare intersectorială oferă modelele: a) *materii prime minerale – produse prelucrate.* Este modelul de schimburi care mult timp a fost specific în raporturile economice dintre țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate, model care cunoaște două variante. Prima variantă este aceea în care materiile prime minerale ocupă un loc preponderent în exporturile unei țări în curs de dezvoltare, iar produsele prelucrate importate de ea sunt în principal bunuri de consum pentru o pătură privilegiată, a căror valoare nu acoperă întreaga valoare a materiilor prime exportate, diferența constituind scurgere fără echivalent de venit național în exterior. Redobândirea bogățiilor naționale de către tinerele state independente, manifestarea suveranității permanente asupra resurselor naturale și diversificarea exporturilor constituie obiectivul de bază al luptei pentru consolidarea independenței politice și instaurarea unei noi ordini economice internaționale. A doua variantă a modelului menționat (materii prime minerale – produse prelucrate) este întâlnită în țările dezvoltate, în exportul cărora figurează materii prime minerale, ce au însă o pondere modestă în comparație cu produsele prelucrate. Astfel, minereurile metalifere sunt exportate de către Suedia, Franța, Rusia, Canada; cocsul sau cărbunele cocsificabil se exportă de către SUA, Marea Britanie, Rusia, Cehia, Polonia, Australia; gazele naturale de către Rusia și Olanda; țițeiul de către Rusia și Marea Britanie. Exportul materiilor prime minerale de către țările care posedă asemenea resurse prezintă acele avantaje ce rezultă din particularitatea că, spre deosebire de exportul de mașini și utilaje, se vând cu plata imediată; totodată, evoluția prețurilor – care în trecut funcționa în favoarea produselor prelucrate – s-a inversat de câțiva ani în favoarea produselor de bază, pentru ca din nou, în ultima perioadă, prețurile la produsele prelucrate să cunoască o dinamică mai ridicată. În aceste condiții, apare șansa pentru țările în curs de dezvoltare ca, dobândind suveranitatea deplină asupra resurselor naturale, să le folosească pentru realizarea programelor de industrializare, să treacă de la prima variantă a modelului „materii prime – produse prelucrate” la a doua variantă, practicată de țările dezvoltate. În acest scop, materiile prime și semifabricatele pot fi schimbate pe mașini și utilaje complexe, tehnologii de fabricație, în forme variate de cooperare reciproc avantajoasă, creându-se astfel posibilități de diversificare ulterioară a exporturilor, ca și de acces la tehnologii noi.

Student: *Alt model?*

Profesor: Modelul b): *produse agroalimentare – produse prelucrate.* Este un model al specializării intersectoriale, care, astăzi, nu mai are aproape nimic comun cu modelul aparent asemănător din vremea când țările slab dezvoltate exportau produse agroalimentare pentru metropole sau pentru țările dezvoltate. În perioada celei de a doua jumătăți a secolului XX, s-au petrecut modificări care au inversat importatorii și exportatorii de altădată: țările exportatoare de produse agroalimentare au devenit, de regulă, țările dezvoltate (SUA, Franța, Canada, Australia, Olanda ș.a.), iar țările în curs de dezvoltare – care, în majoritatea lor, au o agricultură înapoiată și se confruntă cu „explozia demografică” – s-au transformat în principalele țări importatoare de produse agroalimentare. În aceste condiții, țările în curs de dezvoltare, care nu au produse prelucrate pe care să le ofere în schimbul produselor agroalimentare, sunt nevoite să acopere o parte din importul acestor produse cu resurse naturale, cu deosebire țiței, fosfați, minereuri feroase și neferoase.

Student: *Există și modelul c*?

Profesor: Da, și c) și d) și e). *Modelul* c)*, materii prime minerale – produse agroalimentare,* este un model al specializării intersectoriale relativ nou și care are șanse să se impună în perspectiva dezvoltării concomitente a crizei de materii prime și crizei agroalimentare. După cum se știe, unele țări posesoare de resurse minerale se confruntă cu criza de resurse agroalimentare, iar alte țări, care dispun sau pot dezvolta producția de resurse agroalimentare, se confruntă cu urmările crizei de materii prime și resurse energetice. În aceste condiții, pot apărea unele legături complementare, care, în anumite limite, pot prezenta interes pentru ambii parteneri. *Modelul* d), *construcții industriale sau civile – produse industriale de bază,* este un model de specializare intersectorială complex, care a apărut ca urmare a dezvoltării construcțiilor în străinătate. Executarea de construcții civile sau industriale în alte țări oferă posibilitatea ca, pe lângă exportul tradițional de mașini, instalații și materiale de construcții, să se efectueze studii și proiecte pentru obiective construite – în diferite forme de cooperare – în antrepriză. În același timp, acest model, bazat pe antrepriza de construcții, permite folosirea de proiecte, tehnologii, materiale de construcții, precum și folosirea forței de muncă și a unor cadre de specialitate în străinătate, fiind o formă de cooperare în domeniul circulației internaționale a forței de muncă – flux economic deosebit de important în cadrul circuitului economic mondial. Rezultatele activității societăților române de antrepriză de construcții și montaj, precum și a altor întreprinderi de instalații și proiectare din țara noastră, atestă eficiența acestui model de specializare și cooperare, capabil să ofere resurse valutare pentru procurarea de produse prelucrate sau produse de bază deficitare. *Modelul* e)*, servicii – produse de bază sau prelucrate* este un model al specializării intersectoriale cunoscut de unele țări dezvoltate de foarte mult timp, dar care, în ultima vreme, și-a diversificat variantele realizării lui. Astfel, serviciile de transport maritime, serviciile de credit și cele bancare sau serviciile de asigurări au constituit întotdeauna o sursă importantă de venit pentru Marea Britanie. Flota comercială i-a consacrat pe armatorii greci drept „cărăuși ai mărilor”. În prezent, serviciile turistice au devenit un flux deosebit de rentabil pentru țări precum Italia, Elveția, Spania, Grecia ș.a.

Student: *Ce este specializarea* interramură prelucrătoare*?*

Profesor: Specializarea *interramură prelucrătoare* este un tip de specializare internațională, istoric mai evoluat, care se dezvoltă în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, cu deosebire între țările dezvoltate, cu industrie diversificată. Acest tip de specializare se realizează între țări care prezintă nu numai o simetrie a sectoarelor economice, dar și o simetrie a ramurilor și subramurilor. Diversificarea necesităților, ca și a exigențelor crescânde ale eficienței economice a producției și exportului obligă statele, concomitent, la dezvoltarea complexă a industriei prelucrătoare, la o specializare în interiorul industriei prelucrătoare, dar și la o cooperare între ramurile industriei prelucrătoare. Comerțul cu produse manufacturiere, așa cum arată datele statistice internaționale, se dezvoltă preponderent între țările dezvoltate cu structuri economice simetrice, atestând noul tip de diviziune internațională. În cadrul tipului de specializare interramură prelucrătoare observăm următoarele modele: a) mașini și utilaje contra produse chimice; b) produse chimice contra bunuri industriale de consum; c) bunuri industriale de consum contra mașini și utilaje. Cele trei ramuri de mai sus se dovedesc a fi cele mai dinamice segmente ale producției și exportului mondial cu produse finite.

Student: *Mai există un tip de* specializare interramură*?!*

Profesor: Da. Specializarea *intraramură prelucrătoare*, care este un tip de specializare internațională în care partenerii fac schimb de produse ale aceleiași ramuri, deosebindu-se însă prin tipo-dimensiuni, gabarite, profile, caracteristici de funcționalitate în raport cu mediul de exploatare, cu procedeele tehnice folosite în funcție de modele, de estetică, de gust etc. Astfel, observăm schimburi reciproce de calculatoare, care se deosebesc, însă, prin capacitatea de prelucrare, generația tehnică etc.; schimburi reciproce de camioane de dimensiuni diferite; schimburi reciproce de frigidere cu particularități diferite în ceea ce privește capacitatea, estetica, principiul de funcționare, accesibilitatea la preț sau condiții de exploatare; schimburi reciproce de rulmenți etc. În acest tip de specializare putem distinge mai multe modele, dintre care vom enumera pe cele mai cunoscute: a) mașini contra mașini; b) produse chimice contra produse chimice; c) bunuri industriale de consum contra bunuri industriale de consum; d) produse metalurgice contra produse metalurgice. Asemenea modele de schimburi în interiorul aceleiași ramuri nu presupun neapărat, obligatoriu, și echilibrul valoric între ramuri.

Student: *Ce este* specializarea tehnologică*?*

Profesor: *Specializarea tehnologică* este un tip ultramodern de specializare în care partenerii fac schimburi cu rezultatele cercetării tehnico-științifice, generând comerțul cu brevete, licențe, tehnologii, know-how, asistență tehnică, acordarea de consultații inginerești, cooperarea în domeniul cercetării, asimilării și comercializării unor produse în care creativitatea tehnico-științifică formează substanța schimburilor economice. Acest tip de specializare cunoaște următoarele modele de realizare: a) licența și/sau know-how contra licență și/sau know-how; b) licență contra subansamble; c) licență contra produs finit; d) licență contra servicii. Specializarea și cooperarea tehnologică, comerțul cu brevete, licențe etc. antrenează dezvoltarea fluxului internațional de cunoștințe tehnico-științifice, care se reflectă pentru fiecare stat în balanța de plăți tehnologice, aceasta din urmă exprimând raportul dintre încasările și plățile legate de transferul tehnologic.

Student: Specializarea tehnologică *conduce la mutații calitative în* diviziunea internațională a muncii*?*

Profesor: Specializarea și cooperarea în materie tehnologică sunt chemate, prin transferul reciproc de tehnologie, să ducă la mutații calitative în ceea ce privește locul statelor în diviziunea internațională a muncii. Toate statele cumpără și vând tehnologie, dar puține sunt acelea care au sold activ în balanța de plăți tehnologice. Important este, deci, faptul că statele tind spre echilibrul acestei balanțe. În același timp, viața arată că în materie de transfer de tehnologie firmele nu vând cea mai nouă invenție – aceasta din urmă este păstrată pentru sine în vederea întăririi capacității lor de concurență –, ci vând „second best”, adică o tehnologie modernă, dar mai puțin nouă sau mai puțin eficientă în comparație cu cea mai bună tehnologie a vânzătorului de tehnologie. În acest caz, o politică bazată exclusiv pe cumpărarea de licențe ar echivala cu perpetuarea handicapului în materie de tehnologie în domeniul dat. De aceea, se impune o puternică dezvoltare a propriilor sectoare de cercetare tehnico-științifică, chemate, pe de o parte, să constituie baza de creație pentru înnoirea și modernizarea producției, precum oferirea fondului de invenții pentru a breveta și vinde licențe în străinătate, iar, pe de altă parte, să asigure asimilarea și dezvoltarea licențelor cumpărate la nivelul de competitivitate tehnică a partenerului, a cărei ultimă noutate, din diferite considerente, nu a vândut-o. În aceste condiții, dilema despre care uneori se vorbește sau se scrie – cercetare proprie sau cumpărare de licențe – se dovedește a fi o dilemă falsă, pentru că, în realitate, orice stat trebuie să-și dezvolte baza proprie de cercetare tehnică necesară pentru alimentarea producției cu invenții proprii și pentru echilibrul balanței de plăți tehnologice, concomitent cu dezvoltarea licențelor cumpărate de pe piața mondială. În același timp, cumpărarea de licențe și încadrarea în cooperarea tehnico-științifică internațională devin obiectiv necesare având în vedere complexitatea procesului de invenție și inovație, costurile ridicate ale cercetării și caracterul limitat al resurselor financiare, tehnice și de cadre pentru cercetare. Specializarea și cooperarea în domeniul cercetării tehnico-științifice sunt la fel de necesare și posibile ca și în domeniul producției materiale.

Student: *La ce se referă specializarea organologică? Ce înseamnă organologică?*

Profesor: *Specializarea organologică* - termenul provine din sintagma „organe de mașini”, adică subansamble, componente, piese de schimb etc. - reprezintă acel tip de specializare în care partenerii exportă subansamble, organe de mașini, detalii, părți de instalații care se încorporează într-un sistem complex de mașini sau linii tehnologice. Acest tip de specializare cunoaște, de asemenea, mai multe modele de realizare, și anume: a) subansamble – produs finit; b) subansamble – subansamble. Specializarea organologică în combinație cu alte modele de specializare din cadrul tipului de specializare tehnologică și interramură prelucrătoare stă la baza unor forme de cooperare cum sunt coproducția și subproducția. Esențiale aici sunt două probleme. În primul rând, subansamblele trebuie să constituie produse care conțin o înaltă densitate de cercetare și tehnicitate, precum și produse care reprezintă elemente componente ale variatelor tipuri de mașini sau instalații, permițând astfel adaptarea cu ușurință la evoluția tehnică și comercială a cererii (de exemplu, Olanda produce robotul de conducere automată a avioanelor cu care diferite firme constructoare de avioane își dotează produsele). De aceea, acest tip de specializare are o largă răspândire în industria construcțiilor de mașini, de calcul, industria aerospațială, industria atomoelectrică, industria electronică ș.a. În al doilea rând, producerea și schimbul de subansamble nu trebuie să aibă, în comparație cu producția de produse finite, o pondere covârșitoare în cadrul unei ramuri sau subramuri industriale, ci se cer a fi utilizate pentru anumite produse de mare complexitate, pentru un număr limitat de tipodimensiuni la unele produse a căror producere, în majoritatea cazurilor, poate și trebuie să fie complet integrată în țară, în vederea asigurării echilibrului complexului economic național și al schimburilor economice externe – baza asigurării independenței economice și politice.

Student: *Care ar fi concluzia acestei diviziuni internaționale a muncii?*

Profesor: În concluzie, constatăm că *în lumea contemporană coexistă o gamă variată de tipuri și modele de specializare internațională*. Nu se poate spune cu certitudine că un anumit tip și model de specializare este ideal sau necesar. Ceea ce se poate sublinia ca sigur este că o țară în comerțul căreia predomină unul sau două tipuri de specializare prezintă un grad de dependență unilaterală de piața mondială. Optimul pentru economia națională îl constituie combinarea modelelor avansate din diferite tipuri de specializare internațională, care să excludă preponderența unui tip de specializare, de natură să ducă la dezvoltarea unilaterală a economiei, la un comerț dezechilibrat din punct de vedere valoric și fizic. În acest context, se poate constata că tipul III de specializare, intraramură prelucrătoare, este specific și preponderent pentru țările dezvoltate, cu o economie și un comerț diversificate, fără ca aceasta să excludă practicarea unor modele avansate din celelalte tipuri de specializare internațională, dar care ocupă o pondere mai redusă în comerțul lor exterior.

CĂRȚI, AUTORI ŞI EDITURI DIN BELŞUG

(Urmare din pag.1)

În rest, aproape nimic diferit de lumea obişnuită a târgurilor de orice fel: fete subțiri, plimbărețe printre rafturi ori sporovăind leneş în spatele unui pupitru încărcat cu pliante, din care îți oferă, zâmbind mai mult sau mai puțin provocator, cu snopul; domni sobri, prețioşi, păşind agale şi oprindu-se, din loc în loc, pentru a răsfoi un volum enciclopedic, ce pare să-i intereseze, dar de care, după câteva clipe, se îndepărtează plictisiți; liceeni mai sfioşi ori mai gălăgioşi, dar, oricum, în număr destul de mare pentru ca neîncrezătorii în „viitorul neamului" să clatine din cap a şovăială în propria credință; doamne în vârstă, răsfoind duios paginile unui roman dintr-o colecție de dragoste; studenți, la fel de mulți şi la fel de preocupați să găsească nu doar ultimele ediții ale cursurilor recomandate de profesori, dar şi de îndreptare practice pentru ruşita în viață.

Dinspre standurile diferitelor edituri vin voci de critici sau de autori, amplificate de boxe mici, catifelate, aici e Cristian Tudor Popescu, dincolo Mircea Cărtărescu ori Stelian Tănase, sau Ion Cristoiu, ceva mai departe un celebru „dom' profesor", asaltat de propriii studenți pentru autografe pe ultima ediție (revăzută şi adăugită) a propriului său curs. Grupuri mici de curioşi se adună în faţa „cuvântătorilor înainte" ori a „prefațatorilor" diferiților autori, unii ascultând cu atenție, alții intervenind, chiar, mai mult sau mai puțin agresiv, cu comentarii apreciative, dar, mai ales, răutăcioase la adresa autorilor sau a celor „care-i vorbesc" (cel mai adesea, de bine, fireşte!)

Acest Gaudeamus a fost un târg de sfîrşit de toamnă. Cei ce nu l-au văzut l-ar putea crede firav sau târziu. Dar nu e deloc aşa. Directorul său

executiv, Vlad Epstein, a declarat la o conferință de presă, că cifrele de anul acesta, la Gaudeamus, sunt „de natura miracolului". „Prezentarea internațională este din ce în ce mai vizibilă", a adăugat reprezentantul organizatorilor evenimentului, care, de anul acesta, are titulatura oficială „Târgul internațional Gaudeamus. Carte de învățătură".

Italia a fost țara invitată de onoare la Gaudeamus 2011. În contextul special al celebrării a 150 de ani de la unirea Italiei, târgul a sărbătorit, timp de cinci zile, limba şi cultura italiană la Bucureşti.

În acelaşi timp, ambasadorul Franței la Bucureşti, Henri Paul, a inaugurat standul de carte al Ambasadei Franței şi Institutului Francez.

Gabriel NĂSTASE

Eveniment!

Facultatea de Marketing şi Afaceri Internaționale, Centrul de Studii şi Mobilități Europene (CSME) şi Cercul Ştiințific Studențesc de Creativitate Economică, Filosofică şi Sociologică (CEFS), în parteneriat cu publicația *Opinia națională* şi Televiziunea *România de Mâine* şi Radio *România de Mâine,* vă invită să participați la evenimentul ştiințific de lansare - dezbatere a cărții: *Respiritualizarea. Învață să fii OM. Ei despre noi*, autori: Constantin Popescu, Alexandru Taşnadi, reeditarea cu adăugiri a lucrării distinse de Asociația Facultăților de Economie din România (AFER), în martie 2011, drept *Cartea de avangardă a anului 2009* din domeniul *Teorie economică.*

Manifestarea are loc marți, 29 noiembrie 2011, de la ora 17, amfiteatrul A6 din campusul *Didactica*, situat pe str. Fabricii nr.46G.

Evenimentul va consta atât în lansarea cărții cât şi într-o dezbatere ştiințifică, ce se va materializa prin publicarea materialelor prezentate într-un volum cu ISBN, care va fi tipărit de Editura Fundației *România de Mâine.*

Sunt aşteptați să participe: cadre didactice, studenți, masteranzi etc. Organizatorii speră ca, atât prin valoarea în sine a materialului prezentat, cât şi prin dezbaterile care vor avea loc cu acest prilej, manifestarea să fie o adevărată sărbătoare ştiințifică.

Centrul de Formare şi Testare Profesională a organizat în perioada 7-18 noiembrie 2011 tombola EBC*L.

La acest concurs au participat studenți, masteranzi şi doctoranzi ai Universității *Spiru Haret*. Extragerea finală a avut loc în data de 21.11.2011, ora 13, la sediul Centrului, situat pe strada Fabricii nr.46G, corp A, etaj 1.

Câştigător este Marin Adrian Ghencea, student în anul I la Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaționale, care a primit din partea Centrului un curs European Business Competence* Licence – Nivel A, gratuit.

Studenții din anii terminali au ajuns la termenul limită de depunere a cererilor pentru înscrierea lucrării pentru examenul de LICENȚĂ

Când se susține examenul de licență?

Examenul de licență, care cuprinde două probe: I – Evaluarea cunoştințelor fundamentale şi de specialitate; II – Prezentarea şi susținerea publică a lucrării de licență, se susține în două sesiuni: sesiunea din vară, în perioada 2 – 22 iulie 2012.

Ce este o lucrare de licență?

Aşa cum spune şi Umberto Eco, în cartea *Cum se face o teză de licență?*, tradusă în limba română de George Popescu, *o teză de licență este o lucrare dactilografică, în care studentul tratează o problemă referitoare la orientarea de studii în care vrea să îşi ia licența*. Începând cu anul acest lucrarea de licență este obligatorie. Într-o astfel de lucrare studentul demonstrează că şi-a conturat în mod critic o viziune cu privire la domeniul pe care l-a studiat în general şi la subiectul ales pentru teză, în particular.

Pe scurt: • se identifică un subiect precis; • se face o documentare pe acest subiect, se adună informații; • informațiile culese trebuie ordonate; • se analizează informațiile adunate; • se dă o formă provizorie documentelor adunate; • produsul final trebuie să ofere informații clare.

A face o lucrare de licență înseamnă, deci, a învăța să îți pui în ordine propriile idei şi să aranjezi datele: este o experiență de muncă metodică, a construi un obiect care în principiu trebuie să folosească şi altora. Umberto Eco.

Cum se alege subiectul?

Prima tentație a studentului este să aleagă un subiect pe marginea căruia să poată scrie mult, un subiect destul de general. Dar este mai bine ca lucrarea de licență să semene cu un eseu decât cu o istorie sau o enciclopedie. Spre exemplu: mai bine alegi ca temă pentru lucrarea de licență *Principalele aspecte ale politicii concurențiale în Uniunea Europeană*, decât un subiect mult mai vag cum ar fi: *Politica concurențială în Europa.*

Cum trebuie să arate cuprinsul lucrării de licență?

Este recomandat ca teza să fie organizată pe: capitole – I, II, III etc şi subcapitole – I.1, I.2, I.3 etc. Există şi o altă variantă: capitolul I, II, III etc; secțiunea 1, 2, 3 etc

În *Cuprins*, aflat la începutul lucrării, fiecare titlu va avea, în partea dreaptă, numărul de pagină la care se găseşte.

Cum se alege profesorul coordonator?

Când un student îşi alege profesorul coordonator, acesta trebuie să ştie că nu îl poate îndruma decât un cadru didactic care are titlu ştiințific de profesor, conferențiar, sau lector universitar. Dacă, totuşi, studentul se îndreaptă către un asistent universitar, acesta din urmă îl va îndruma sub coordonarea unui titular de disciplină.

Am ales subiectul, am adunat informațiile, ce facem mai departe?

Există multe detalii care țin de aspectul unei lucrări de licență, dar până acolo trebuie să îți fie clar planul. Este una dintre părțile cele mai importante din lucrare. Planul trebuie să conțină titlul capitolelor, subcapitolelor, secțiunilor, depinde de fiecare lucrare în parte. Lucrarea de licență trebuie să se încadreze între 60 şi 100 de pagini, de aceea trebuie sintetizată informația în cazul în care ocupă prea mult spațiu.

Lucrarea de licență trebuie să conțină un capitol introductiv, în care se explică importanța temei alese, localizarea la nivel temporal, spațial şi conceptual, dar şi importanța subiectului ales, pentru publicul larg, pentru cercetare.

Următoarele capitole trebuie să urmărească subiectul, să prezinte tema. Pentru a evita eventuale neclarități, este recomandat să evitați o exprimare poetică, ambiguă.

Penultimul capitol trebuie să cuprindă un studiu de caz, o situație reală, cu referire la tema aleasă.

Concluzii şi propuneri – ultimul capitol. În acest capitol, trebuie prezentată o viziune proprie, o prezentare mult mai *personalizată,* se fac propuneri cu privire la posibile dezvoltări viitoare ale temei, sau se recapitulează, pe scurt, informațiile cuprinse în capitolele anterioare.

Acest plan trebuie prezentat profesorului coordonator pentru corectură.

Cum se elaborează conținutul lucrării de licență?

Există câteva reguli care trebuie respectate în ceea ce priveşte elaborarea lucrării de licență, şi anume: nu utilizați argoul; evitați folosirea în exces persoana întâi, singular (părerea mea este, din punctul meu de vedere etc); dacă folosiți abrevieri, trebuie mai întâi să apară forma completă, cu prescurtarea în paranteză, doar din acel moment puteți folosi doar abrevierea. Exemplu: „Uniunea Europeană (UE)"; În explicații porniți de la o prezentare generală la una punctuală. Trecerea de la un capitol la altul trebuie să fie firească şi nu bruscă, trebuie să existe o legătură între ele, nu de sine stătătoare; este bine să păstrați opiniile proprii pentru capitolul de concluzii, folosiți cât mai multă informație demonstrată; evident că trebuie să ascultați sfatul profesorului coordonator şi acesta vă poate sugera să mergeți pe o notă mai personală; dacă ați folosit o sursă trebuie să o citați, utilizați notele de subsol. Când lucrarea este citată pentru prima oară, indiferent de caracterul ei, se dau toate indicațiile bibliografice necesare: numele şi prenumele autorului, titlul complet al lucrării sau al studiului – pentru o lucrare titlul nu se ia de pe copertă, ci din interior, de pe foaia de gardă –, volumul, ediția şi felul ei, editura sau revista, locul şi anul apariției, pagina sau paginile unde se află articolul sau studiul; în cazul unui volum colectiv, se specifică coordonatorul sau coordonatorii volumului. Pentru mai multă uşurință în urmărirea notelor, numele autorilor se vor trece cu litere mari, aşezându-se mai întâi prenumele şi apoi numele de familie , titlul lucrării se va scrie cu litere italice, pentru restul indicațiilor se vor folosi caractere normale. În cazul revistelor sau volumelor colective titlul se va scrie cu caractere normale şi între ghilimele, aşa încât lectorul să aibă la dispoziție toate datele necesare pentru a verifica afirmațiile voastre, inclusiv în cazul surselor provenite de pe Internet. Dacă mai folosiți sursa pentru un alt citat, nu mai repetați informațiile anterioare, doar numele autorului şi expresia „op. cit." precum şi numărul paginii.

Discursul teoretic trebuie ancorat în realitate, este benefic pentru lucrare ca discursul teoretic să fie îmbinat cu practica.

Care sunt condițiile de formă referitoare la lucrarea de licență?

Pentru redactarea lucrării de licență se va folosi programul Microsoft Word din pachetul Office, cu următoarele setări ale fişierului: din rubrica „fişier"/ „inițializare pagină"– selectați la „hârtie" – format A4, iar la margini: „sus", „jos", „dreapta" – 2cm şi „stânga" – 3cm; din rubrica „format"/„paragraf" – selectați la „identitare" – 1, iar la spațiere – 1,5rânduri; „format"/„font" – „times new roman", „obişnuit", cu corp literă– 12 (notele de subsol – corp literă 10). Alinierea textului se face pe opțiunea „stânga-dreapta". Se lasă spațiu după semnele de punctuație („.", „!", „?", „," etc). Este esențial ca textul lucrării de licență să fie scris cu diacritice. Numărul minim de pagini este de 60, maxim 100.

Cum se alcătuieşte bibliografia lucrării de licență?

Bibliografia cuprinde lucrări şi surse utilizate în lucrare. Poate fi aşezată la finele fiecărui capitol, dar este recomandat ca ea să fie aşezată la sfârşitul lucrării, pe capitole şi în ordine alfabetică a autorilor sau titlurilor. Bibliografia va cuprinde mai întâi sursele primare şi instrumentele de lucru, apoi lucrări cu caracter general şi la urmă articolele, studiile, lucrările apărute pe Internet. În primul capitol al bibliografiei se vor adăuga surse inedite din arhive, biblioteci, colecții, lucrări publicate sau nepublicate. În capitolul doi vor fi cuprinse lucrări generale, monografii şi sinteze cu caracter general. Capitolul trei va cuprinde lucrări speciale, sinteze de articole, studii etc. Capitolul patru însumează toate sursele de pe Internet utilizate în cuprinsul lucrării.

Prezentarea în fața comisiei de evaluare

Este indicat ca studentul să aibă în față un rezumat al lucrării concentrat pe studiul de caz, pe concluziile şi propunerile din final, dar, şi o scurtă prezentare pe capitole. Un discurs de câteva minute, expus clar şi cu siguranță în glas. Candidatul se prezintă şi vorbeşte despre importanța lucrării.

Rezumatul lucrării de licență se va prezenta sub forma unui material realizat în PowerPoint, printat şi spiralat sau pus într-un dosar de plastic, cu şină, de aproximativ 20-25 de pagini (nu uitați de elementele de atracție vizuală: tabele, grafice, logo-uri, sigle, poze color etc). Acest rezumat va fi înmânat fiecărui membru al comisiei (un preşedinte şi doi membri).

După susținere, cum putem folosi o lucrare de licență?

Putem să ne alegem un subiect astfel încât să fie începutul unei cercetări mai ample, pe care să o reluăm, mai târziu, pentru o teză de masterat sau de doctorat. Dar şi simplul fapt că am reuşit să ne mobilizăm pentru terminarea unei teze de licență este un beneficiu pentru noi.

REȚINEȚI!

Potrivit Legii Educației Naționale, autorul lucrării de licență răspunde de asigurarea originalității conținutului acesteia (art. 143, alin. 4). De asemenea, legea interzice comercializarea de lucrări ştiințifice în vederea falsificării de către cumpărător a calității de autor a unei lucrări de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat (art. 143, alin. 5).

AGENDĂ SEMINARII

29 noiembrie

- Noutăți tehnologice în portofoliu de portabile HP – 11:30-12:00
- 3D, Gaming sau Proiecție Interactivă? – 12:30-13:00
- Noi tehnologii de la Intel – 14:00-14:30
- Microsoft Windows Multipoint Server 2011. Soluție inovatoare pentru infrastructura din sistemul educațional – 15:00-15:30
- Academis – Direcție strategică de evoluție pentru învățământul modern – 16:00-16:30
- Sistemele de audio/video conferința și platformele de video content management – 17:00-17:30

30 noiembrie

- Soluții de imprimare pentru educație – 11:30-12:00
- Microsoft caută talente – 12:30-13:00
- Soluții HP pentru mediul educațional – 14:30-15:00
- Angajatori de top – 15:00-15:30
- Microsoft LIVE@EDU- Servicii gratuite de e-mail, colaborare și comunicare pentru educație – 16:00-16:30

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ÎNTRE EXCELENȚĂ ȘI DĂRUIRE

(Urmare din pag.1)

Pentru a se ridica cel puțin la nivelul celorlalte conferințe organizate an de an la Craiova, fiecare cadru didactic, împreună cu cei mai inimoși studenți și masteranzi, este implicat în organizarea ei. Cea de a cincea Conferință Internațională „NEW TENDENCIES IN KNOWLEDGE BASED SOCIETY” din 25 noiembrie 2011, a adus față în față profesori, cercetători, practicieni, toți participând la eveniment cu un singur gând- acela de a aduce o contribuție la dezvoltarea societății în care trăim.

Și pentru că nimic nu se face fără dăruire, unul dintre atuurile activității de cercetare din cadrul Facultății de Management Financiar Contabil din Craiova este tinerețea. Alături de cei mai experimentați dintre profesori și cercetători, tinerii cercetători, pe care cu pasiune și dăruire a reușit să îi capaciteze tânără profesoară Laura Ștefănescu, sunt convinși că direcțiile de acțiune pe care și le-au propus sunt realizabile. Aceste direcții sunt: • inovație și eficiență în managementul afacerilor prin tehnologia informației; • promovarea culturii antreprenoriale prin mijloace moderne de management; • implicarea piețelor financiare în procesul dezvoltării durabile din România; • politici contabile moderne în context internațional; • management și performanță în IMM-uri; • implementarea principiilor de guvernanță corporativă în România.

O victorie importantă pe care tinerii cercetători de la Craiova au obținut-o a fost aprobarea a patru proiecte europene finanțate din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 Investește în oameni!. Valoarea acestora este de peste 2.000.000 de euro. Ne referim la proiectele „Dezvoltarea oportunităților de carieră pentru personalul didactic”, „Antreprenori în turism”, „Performanță în carieră și în afaceri pentru femei” și „Dezvoltarea resurselor umane și a liberei inițiative în mediul rural”. Primele trei se derulează de un an de zile în condiții foarte bune, îndeplinind toate condițiile impuse de Autoritatea de Management care le monitorizează. Cel de al patrulea se derulează din acest an. Succesul în desfășurarea acestor proiecte a dovedit că dăruirea și curajul sunt arme importante în activitatea colectivului facultății noastre.

Bilanțul activității de cercetare din ultimii ani al tinerei echipe de cercetare din cadrul facultății este unul foarte bun. Peste 16 lucrări indexate ISI Thomson, dintre care 10 au fost premiate în bani din partea CNCSIS în cadrul programului PN-II-RU-PRECISI-2008/2009; peste 40 de participări semnificative ale cadrelor didactice la manifestări științifice internaționale; peste 50 de reviste cotate CNCSIS; peste 100 de cărți, studii, tratate apărute la edituri din țară sau din străinătate; peste 10 contracte cu mediul de afaceri etc.

Cei mai tineri cercetători au pus bazele a două reviste, *Journal of Applied Economic Sciences,* cotată B+ CNCSIS și indexată în bazele de date internaționale Scopus, RePEc, Ceeol, EBSCO, și *Journal of Applied Research in Finance,* indexată Ceeol, EBSCO și IndexCopernicus. Ambele reviste apar de patru ori pe an.

Munca, dăruirea, competența, încrederea sunt câteva dintre atributele cercetării științifice care se derulează în cadrul Facultății de Management Financiar Contabil Craiova.

Facultatea de Relații Internaționale, Istorie şi Filosofie

Prezențe și interferențe etno-culturale în spațiul european

Joi, 24 noiembrie 2011, Centrul de cercetare *Istoria civilizației românești în context european*, din cadrul *Facultății de Relații Internaționale, Istorie şi Filozofie*, a organizat a doua ediție a simpozionului *Prezențe și interferențe etno-culturale în spațiul european*. Au fost prezentate o serie de lucrări ce reflectă aspecte mai puțin cunoscute ale istoriei, din antichitate și până în plin Război Rece.

În deschidere, lucrarea asist. univ. Camelia Călin, *Prezențe balcanice în cronicile slavo/romane din secolele XV/XVI*, a adus în atenția participanților cine a fost Maria Despina: soția lui Radu cel Frumos, soacra lui Ștefan cel Mare și bunica lui Bogdan al III-lea. Asist. univ. Camelia Călin a ținut să precizeze că elucidarea originii Mariei Despina este o provocare pentru istoricii români.

Conf. univ. dr. Rodica Ursu a prezentat comunicarea *Mormintele regale scitice.* Participanților le-au atras atenția *tumulii* – niște movile de pământ de formă conică sau piramidală, ridicată deasupra unui mormânt cu scop de protecție. Cel mai mic tumul are o înălțime de doi metri și „crește” până la 25. Întrebată cum se fac săpăturile în aceste situri, conf. univ. dr. Rodica Ursu a răspuns (în glumă): *În cel mai barbar mod: cu excavatorul. Precizia cupei excavatorului „merge” la zece centimetri – adâncimea banalei cazmale.* Spre exemplu, în necropola tumulară Filipopovski, din Urarul de Sud, Ucraina, cupa excavatorului a scos la lumină cca. 600 de piese din aur: figurine de cerb, vase de aur și argint, garnituri de aur, aplice, arme, piese de harnașament și obiecte de podoabă.

În lucrarea *Investițiile americane în România interbelică între interes și...altruism*, asist. univ. Oana Panait s-au prezentat relațiile româno-americane dintre cele două Războaie Mondiale și, implicit, a relatat despre bursele acordate de societățile de peste ocean studenților români, pentru a studia în SUA. Pentru a ajunge la o concluzie, asist. univ. Oana Panait a cercetat documente din fondurile *Arhivelor Naționale* și ale *Ministerului Afacerilor Externe*, precum și presa vremii. Companiile americane erau interesate de aurul negru de la Ploiești? *Lăsând la o parte zvonurile și speculațiile,* spune asist. univ. Oana Panait, *din 1917 și până în 1938 - anul de vârf al economiei românești, au fost oferite un număr de 1.576 de burse studenților români.* Petru Comarnescu, Dimitrie Gusti și Nicolae Iorga sunt numai câțiva dintre cei care au beneficiat de bursele americane. Prin ei, *imaginea României a avut de câștigat*, a mai spus asist. univ. Oana Panait.

Relația dintre militarii români și civili în 1941 a fost lucrarea susținută de prof. univ. dr. Alesandru Duțu în care a analizat „acțiunile” soldaților români din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial în „cruciada împotriva comunismului”. Lector univ. dr. Elena Iuliana Lache a prezentat *Organizația Tratatului Atlanticului de Nord în perioada Războiului Rece* – organizația-replică la Tratatul de la Varșovia.

Text și foto: Mihăiță ENACHE

Lector universitar dr. Tamara Ceban, decanul Facultății de Litere:

Studentul se află în centrul atenției

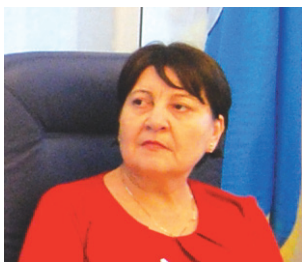

(Urmare din pag.1)

Mai concret, ce profesii pot practica absolvenții Facultății de Litere?

Absolvenții Facultății de Litere pot fi angajați ca: profesori de limbi și literaturi străine, de limbă și literatură română - în învățământul preuniversitar; cercetători în domeniul comparării limbilor în contact sau în sfera literaturii; documentariști / redactori în edituri, presă scrisă, radio, televiziuni, agenții de publicitate; traducători-interpreți; referenți de specialitate; ghizi, consilieri culturali și de relații internaționale; redactori de carte, secretari de redacție, sau alte profesii în care atât limbile străine cât și limba română sunt folosite ca instrumente de comunicare; purtători de cuvânt, ca referenți de specialitate, consilieri culturali, creatori de publicitate ș.a.m.d.

Ce modalități semnificative de cooperare profesor/student aveți în vedere în acest an universitar?

Cursurile și seminariile oferite studenților și masteranzilor din facultatea noastră, în anul universitar 2011-2012, au un pronunțat caracter interactiv, conform principiului „Studentul se află în centrul atenției”. De aceea, profesorii facultății oferă săptămânal studenților și masteranzilor consultații de specialitate, atât la sediul facultății, cât și prin intermediul posturilor de televiziune și de radio *România de Mâine*. În plus, fiecare profesor are o adresă de e-mail prin care menține o permanentă și utilă legătură cu fiecare student al nostru. Pentru cele două forme de învățământ (IF și IFR), sunt concepute *modalități de studiu* diversificate și moderne. Studenților le sunt oferite programele analitice ale tuturor disciplinelor prevăzute în planul de învățământ sub forma *Ghidului universitar pentru studiile de licență*; de asemenea, le este oferită publicația *Opinia națională* (cu întrebări, răspunsuri, consultații pentru examene, articole culturale), și le este pusă la îndemână biblioteca virtuală (care oferă, prin Internet, materiale de studiu și sfaturi utile). Profesorii titulari de disciplină și-au elaborat cursurile sau manualele specifice, materiale didactice publicate la Editura Fundației *România de Mâine* și distribuite studenților, cu o reducere de 30% față de prețul din librării.

O dovadă a viabilității programelor de studii și a specializărilor aprobate în Facultatea de Litere o constituie faptul că promoția de absolvenți din 2011, în marea lor majoritate, lucrează în domeniile pentru care s-au pregătit: învățământ, presă, publicitate, asistenți-manageri, traducători în diverse firme etc.

Care sunt principalele direcții ale activității de cercetare din Facultatea de Litere?

În cadrul facultății noastre, se desfășoară o intensă activitate științifică, realizată pe baza planului de cercetare, aprobat de Consiliul facultății. Am încheiat parteneriate cu diverse Institute de cercetări și universități din țară și din străinătate. O bună parte a activității de cercetare este valorificată în tratate academice, monografii, manuale, cursuri universitare, crestomații și alte materiale care stau la dispoziția studenților, a profesorilor și a celor interesați. În același timp, am organizat sistematic *sesiuni de comunicări științifice,* axate pe o tematică foarte generoasă (probleme ale culturii, limbilor și literaturilor, aspecte legate de didactica disciplinelor filologice și altele). O realizare importantă a facultății constă în editarea seriilor *Filologie - Limbi și Literaturi Străine* și *Limba și Literatura Română* ale revistei *Analele Universității* Spiru Haret, publicații de profil, care se bucură de atenția studenților și a cadrelor didactice, a tuturor celor care prețuiesc lingvistica și literatura. Proiectele de cercetare începute în anii anteriori continuă, unele având termen de finalizare anul 2012.

Să ne cunoaştem profesorii

Lector univ. dr. ION OLTEȚEANU: Biograful marilor artişti-interpreți din România

Conf. univ. dr. George GRIGORE
Prodecanul Facultății de Arte

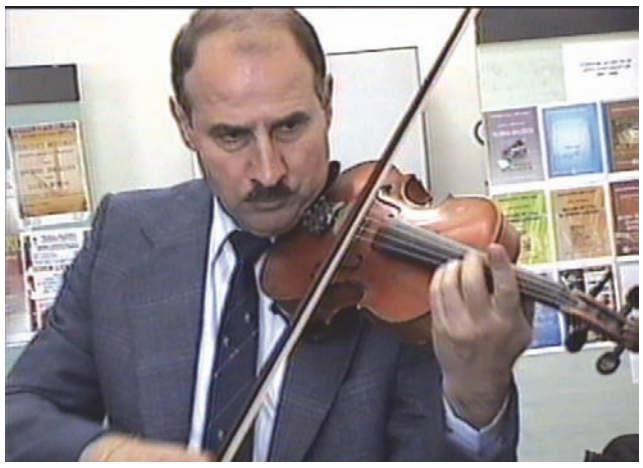

Un om ce n-are muzica în suflet / Şi nu-i mişcat de-o dulce melodie / E-n stare să trădeze, să înşele, să fure; / Pornirile-i sunt sumbre ca şi noaptea; / Şi neagră ca erebul e simţirea-i. / Să nu te-ncrezi în astfel de oameni. / Ascultă muzica. (W.Shakespeare – *Negustătorul din Veneția*)

Puțini sunt artiștii care își dedică timpul personal studiului și punerii în valoare a vieții și carierei altor artiști. Printre aceste rare și minunate persoane putem menționa și pe colegul nostru de departament de la Facultatea de Arte a Universității *Spiru Haret* din București, lectorul universitar doctor Ion Oltețeanu. Menirea monografiilor având ca subiect viața artiștilor interpreți constă, mai înainte de toate, în eliberarea fascinației clipei de amintire din căușul palmelor unui trecut prin de ambră și suav parfum. Creatorii adevărați din orice ramură artistică își asumă dreptul la eternitate prin operele lor, care, lăsate ca amintire următoarei generații, devin statornicie printre valurile timpului curgător.

Lector universitar doctor Ion Oltețeanu s-a născut la 27 septembrie 1957 pe plaiurile Olteniei, de unde îi vine și numele. A urmat cursuri de vioară și și-a dedicat timpul scrierilor. A urmat apoi, în perioada 1977 – 1981, Conservatorul de Muzică *Ciprian Porumbescu* din București. Muzician vâlcean, membru al orchestrei Simfonice *Ion Dumitrescu* și profesor la Liceul de Artă din localitatea care l-a găzduit acum două secole pe Anton Pann, lector universitar doctor Ion Oltețeanu, ca profesor de muzică, predă Teoria muzicii, dar și lecții de vioară, din anul 1998 fiind asistent universitar la *Facultatea de Muzică* a Universității *Spiru Haret* din București. Din anul 2004 îl vom întâlni ca lector univ. drd. la aceeași facultate, urmând, din 2002, cursurile de doctorat la Academia de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj-Napoca. Termină aceste cursuri în anul 2007 și susține teza cu titlul *Dimensiuni ale artei violonistice universale și românești. Repere estetico-istorice, tehnice și psiho-pedagogice.*

Profesorul univ. dr. Dan Buciu, de la *Universitatea Națională de Muzică* din București, avea să scrie *despre* lectorul universitar doctor Ion Oltețeanu: *...Vioara. Ion Oltețeanu iubește cu o nedisimulată pasiune vioara, dar și pe marii maeștri ai ei, lutieri, virtuozi ai nobilului instrument sau compozitori care i-au dedicat pagini memorabile. El investighează, cercetează, descoperă și relevă noi aspecte legate de un instrument ai cărui strămoși se pierd în negura vremurilor.*

Dedicându-se cu pasiune artei pe care o slujește, Ion Oltețeanu este și președintele Asociației Culturale *Concertino*, dar și director editorial al publicațiilor Fundației *Paul Polidor*. În această calitate se ocupă îndeaproape de apariția unor monografii artistice de o deosebită valoare. Scrie cu dăruire volume ample, precum *Paradigme universale în estetica artei violonistice* (Editura *Ars Academica*, București, 2010), dar și *Understanding Music Theory: Meaning, Self-Consciousness, and Emotional Expressiveness* (Adleton Academic Publishers – New York, 2010), *Dimensiuni estetice, tehnice și pedagogice în arta violonistică românească* (Editura *Ars Academica*, București, 2010) și *Remember Ștefan Ruha* (Editura *Almarom*, Râmnicu Vâlcea, 2007). Publică articole în reviste academice internaționale indexate BDI, participă cu comunicări la manifestări științifice de relevanță mondială, fiind co-organizator în rețeaua de workshop-uri consacrate cercetării specializate, dezvoltată de *Contemporary Science Association* (Washington-New York-Boston-Cambridge, US/UK-Madrid-Roma). De asemenea, lect. univ. dr. Ion Oltețeanu este recenzor pentru produse științifice ale *Addleton Academic Publishers* (New York). Este membru cercetător al *Institute of Interdisciplinary Studies in Humanities and Social Sciences* (New York) și al *Advancement of Scholarly Research Center-Contemporary Science Association* (New York) și scrie la șase jurnale academice internaționale. Este membru al UCIMR, CREDIDAM, UCMR – ADA și Liga Scriitorilor din Cluj.

Preocupat de păstrarea memoriei noastre culturale, de realizarea unor interviuri cu mari personalități, de sondarea unor zone mai puțin cunoscute ale muzicologiei românești, Ion Oltețeanu este un participant activ la viața muzicală contemporană românească și un prețios colaborator al publicației *Opinia Națională.*

Scrie despre mari muzicieni români, precum marele violonist Ștefan Ruha, cunoscutul violonist Ion Voicu, Mircea Vasilescu – un alt reper al artei violonistice românești, pianistul Marin Voicu, lutierul clujean Pavel Onoaie, violonistul, profesorul și muzicologul Dan Scurtulescu și alți valoroși oameni de artă din țara românească, din trecut, dar și dintr-un prezent care văduvește de aura celebrității multe personalități ale muzicii interpretative.

Ca un adevărat arheolog, lect. univ. dr. Ion Oltețeanu s-a aplecat asupra studiului și a readus în lumină valoarea elementului uman plin de talent și dăruire, care a purtat și încă poartă pe aripa inefabilă a notelor muzicale, peste timp și peste vicisitudini, tezaurul imaterial al României spirituale.

Lunaria – recital de flaut şi chitara

Lunaria, eveniment muzical găzduit de Aula Bibliotecii Centrale Universitare *Carol I,* va aduce în fața publicului meloman luni, 5 decembrie 2011, de la ora 19.00, doi artiști importanți ai artei sonore românești: flautistul Ion Bogdan Ștefănescu și chitaristul Costin Soare. Recitalul susținut de cei doi va cuprinde lucrări de mare spectaculozitate, în versiuni inedite, creații de Bach, Chopin, Bartok, Peter Maxwell Davies, Piazzolla, precum și colinde.

Scrisul ca o taină

ALE TALE GÂNDURE…

Prof.univ.dr. Nae GEORGESCU

Pe *a întâlni, Dicționarul limbii române* îl explică din sufixul *în* și cuvântul maghiar *talalni*. Dan Botta găsește verbul grecesc *antelaúno*, cu sensul „a merge în întâmpinarea cuiva” (călare sau cu o navă) și presupune un termen generic *antelaunesco* în latina orientală, de unde *întâlnesc* se explică ușor. *A porni* este explicat de dicționar ca venind din slava veche, dar avem homericul *apornymi* cu sensul „a mișca din loc, a pune în mișcare”, același sufix -sco aducând termenul în latina orientală la *apornesco*. Demonstrațiile lui Dan Botta uimesc prin simplitate, soluțiile sunt atât de ingenioase pentru că sunt găsite foarte aproape de textele clasice. Cuvântul *gând*, dat de dicționare ca împrumut după maghiarul *gond*, se regăsește în *gandion*, de la *gandó, ganó*, „ceea ce lucește, strălucește”. În româna veche Dan Botta găsește acest sens, în *Codicele Voronețean*: *„Și a doua zi de măreață vere Agripa și Vernichie cu mult gandu”* (= cu multă strălucire, cu mult fast). În *Noul testament de la Belgrad* (1648): *„Iar a doua zi viind Agripa cu Vernichiiea cu multă fălie…”* În *Biblia* lui Șerban Cantacuzino: *„cu multă pofală”*. Pentru apropierea *strălucire-gând*, autorul dă exemplul lui *fantasia* grecesc: fantezie, pentru că *faino = a străluci.*

Avem la îndemână ediția *Codicelui Voronețean* din 1981 (Ediție critică, studiu filologic și studiu lingvistic de Mariana Costinescu), și pentru frumusețea lor redăm expresiile cu *gând*: *„De aceasta și eu nevoiescu-me nevinovatu gând aibând către Dumnezeu și către oameni pururea”* (Fila 31 r); *„bunru gându aibând”* (f..78), *„…ale tale gândure”* (f.29), *„cu gândurele celea bunrele”* (f. 78) - și desigur, la f.36, citatul dat de Dan Botta. Și acest îndemn din *Epistola lui Iacob: „Iara se neștinre de voi lipsitu iaste de mândrie, să ceară de la Dumnezeu…Se ceară cu credință, nemica gândindu-se, că acela ce gândește asemănă-se undeei măreei, de vânt lepădată și vânturându-se”.* Nu e arid; trebuie citit de două ori, cu atenție. Iată textul actual: “Și de este cineva din voi lipsit de înțelepciune, să o ceară de la Dumnezeu. Să ceară, însă, cu credință, fără să aibă nici o îndoială, pentru că cine se îndoiește este asemenea valului mării, mișcat de vânt și aruncat încoace și-n colo” *A se gândi*, așadar, forma reflexivă a verbului, are în *Codicele Voronețan* sensul „a se îndoi”. *Codicele Voronețian* datează, după unii filologi, din 1505, după alții din 1570. *Cogito ergo dubito* („cuget, deci mă îndoiesc”) îi aparține lui Decartes (1596-1650). Să găsești relația dintre *gândire* și *îndoială* într-un text românesc din secolul al XVI: iată răsplata acestor căutări. Oricine caută în tezaurul de limbă românească veche găsește frumuseți de gândire uimitoare. Dan Botta folosește aceste frumuseți pentru altele, încă mai strălucite. Etimologiile lui scot, practic, limba română din localismul balcanic, îi dau anvergură europeană prin aceea că o verifică prin cercul de dedesupt al culturii și civilizației europene, în placa turnantă greco-traco-latină a bătrânului nostru continent.

A scrie nu înseamnă doar a așterne semn pe un material solid (a le săpa ori a le desena ori a le imprima etc.). Mai trebuie ceva: să dai cititorului „cheile” înțelegerii, adică semnele *dintre* cuvinte, adică ceea ce numim astăzi semnele ortografice. Ortografie, adică scriere, dreaptă, de la *orthos*, grecesc, cu sensul „care se ridică, se înalță drept”. În hermeneutica tradițională un text are două chei: una care „încuie” sensurile și cealaltă care le „descuie”. De aceea este, practic, diferență nemăsurată între ce vrea, ce „închide” un text - și ce găsești, ce deschizi în el.

Tenorul ADRIAN MĂRGINEAN a debutat în opera *Elixirul dragostei*

Am aflat și ne-am bucurat că Adrian, colegul nostru, va debuta în rolul lui Nemorino din opera *Elixirul dragostei,* de Gaetano Donizetti, duminică, 20 noiembrie 2011, la Teatrul Muzical *N. Leonard* din Galați.

Cu câteva zile înainte, l-am aplaudat la Concursul *Ion Dacian* și i-am făcut „galerie”!!! Noi, atunci, nici nu bănuiam că peste cinci zile urma să debuteze într-un asemenea rol complex și de mare dificultate.

Ne-am hotărât, fără să-i spunem lui, să ne îmbarcăm,cu sandvișuri și termosuri de ceai, în trenul de Galați, pentru a fi prezenți la acest *Eveniment.* Am plătit biletele de intrare în elegantul și cochetul teatru gălățean. Am stat cuminți și emoționați lângă spectatorii din sală, cu gândul la profesorii noștri, Georgeta și Emil Pinghiriac, care ne-au îndrumat cu perseverență pașii prin labirintul *artei cântului.* Mulți dintre noi am absolvit și suntem profesori, însă, Adrian Mărginean a ieșit *învingător* datorită calităților sale vocale și perseverenței sale impresionante. Ploaie, vânt, frig, ninsoare, el a învățat tot mai mult repertoriu, și acum ne-a adus la Galați.

Adrian, am fost foarte mândri de tine și când te-am văzut intrând pe scenă, am aplaudat entuziasmați toate intrările tale, arii, duete, terțete, ansambluri. Ai fost și nostim în unele scene, demonstrând talent actoricesc, convingându-ne că steaua ta este norocoasă.

Băteam din palme și voiam să ne auzi și tu pe noi cum te susținem. Am fost sinceri și te-am susținut cu drag. Adrian, ne-ai făcut fericiți nu numai pe noi, ci și pe mulțimea de spectatori, care îți admirau și tinerețea și nuanțele vocii. În pauză, am sunat la profesorii noștri și au rămas uimiți că suntem lângă tine, s-au bucurat și ne-au felicitat pentru solidaritatea noastră.

Noi ți-am spus în anul I că tu vei face o frumoasă și mare carieră.

La sfârșit, am venit la tine și ...ai rămas „uimit”!!!

Ne rugăm la bunul Dumnezeu Să Te ajute să fii sănătos și să cânți pe cele mai mari scene ale lumii. Oamenii au nevoie de bucurii!

Colegul tău, profesor Florin SÂRBU,
absolvent al Facultății de Arte, Universitatea *Spiru Haret*

Invitațiile Doamnei Pictura

Berta Maria Moldoveanu, o speranță confirmată

Printre amatorii artelor frumoase străbate un zvon bine conturat. La Sala Dalles din București expune o fată de 16 ani, care a surprins pe mulți comentatori plastici. Este vorba despre Berta Maria Moldoveanu, din Bârlad, care a avut timpul necesar să organizeze 18 expoziții personale, unde a prezentat peste 600 de tablouri. Păi asta este, stimați cititori, un număr remarcabil, trebuie să recunoaștem deschis.

După ce am prins din zbor acest zvon, mă grăbesc la Dalles. Trec peste barierea zgomotoasă a trecătorilor, mai trec o barieră rafinată a cărților de la anticariat și intru în universul special al pictoriței, care a ieșit abia din vârsta de aur a copilăriei.

Să o cunoaștem mai bine. Berta Maria Moldoveanu a început să picteze de la vârsta de șapte ani, sub îndrumarea foarte atentă și competentă a renumitului profesor Eugen Iftene. Până în prezent, ea are deja lucrări în colecții particulare din numeroase țări, precum Franța, Turcia, Canada și, evident, Romania.

Dar acestea sunt date care țin de istorie. Vreau să văd ce arată prezentul. Intru în expoziție și găsesc, în mod clar, o valoroasă colecție de tablouri, demne de artiști cu mai multă experiență. Nu pentru 16 ani de viață. Tematica, în primul rând, este a unui pictor matur. De la prima imagine, care aduce în fața vizitatorului atmosfera din mahala, până la ultimul tablou intitulat *În așteptarea ploii* - cerul aici este teribil de încărcat de forțe ce se vor dezlănțui în câteva clipe - Berta Maria Moldoveanu face o adevărată demonstrație de forță.

Toată expoziția se intitulează semnificativ *Berta și dragostea ei*. Întrebarea este simplă, cine este dragostea ei ? Eu pot să dau un răspuns rapid și fără echivoc - PICTURA.

Este adevărată pictură, pe care o vedem, cu mare ușurință, fie în flori, peisaje din diverse anotimpuri, biserici ori simple ulițe din satelor românești.

Tehnica este ulei pe pânză și carton. O tehnica ce a adus Bertei o listă impresionantă de premii, câștigate la concursuri naționale ori internaționale.

Berta, absolventă a Școlii de Muzica și Arte Plastice *Nicolae Tonitza* din Bârlad, este acum elevă la Liceul *Alexandru Vlahuță*, din Bârlad, secția *arte plastice*.

Dintre numeroasele comentarii critice am ales pentru revistă cuvintele domnului Valentin Ciucă: *Berta Maria Moldoveanu, talent exponențial al școlii de artă bârlădene și românești, totodată*. Clar, scurt, concis, revelator.

În mod sigur, vor urma studii superioare în domeniu, apoi alte expoziții, premii și cronici foarte bune. Berta Maria Moldoveanu este, de mult timp, o speranță confirmată.

Eu vreau să îi urez să aibă doar succesul pe care îl merită.

Un admirator al picturilor sale,

Aristotel BUNESCU

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ

România - invitată de onoare la *Medfilm Festival* de la Roma

În perioada 19-27 noiembrie s-a desfăşurat la Roma cea de-a XVII-a ediţii a festivalului de film european *Medfilm Festival*, manifestare la care România a participat în calitate de invitat de onoare. *Medfilm Festival* 2011 a găzduit cea de-a III-a ediţie a *Festivalului de Film Românesc* de la Roma - *Procult Cinemafestival* - eveniment care doreşte promovarea culturii şi a producţiei cinematografice din România în Italia. Actuala ediţie a *Medfilm Festival* a propus un program bogat atât în ceea ce priveşte numărul filmelor înscrise, cât şi al oaspeţilor prezenţi: peste 100 de filme de lung metraj, scurt metraj şi documentare, majoritatea difuzate în premieră în Italia, vor oferi o privire panoramica asupra temelor şi problemelor actuale din Europa şi zona mediteraneana.

Cea de-a III-a ediţie a *Festivalului de film românesc de la Roma „Procult Cinemafestival"* este un eveniment cultural tânăr, dar, în acelaşi timp, dinamic şi promiţător pentru promovarea culturii şi a producţiei cinematografice din România în Italia. Fuziunea celor două evenimente culturale doreşte să pună în practică într-o manieră cât mai evidentă unul dintre principalele obiective ale *Medfilm Festival*: realizarea unor „punţi de legătură şi de comparaţie" permanentă între civilizaţii şi religii, într-un itinerariu construit pe dialog, înţelegere şi cooperare, exprimate prin intermediul cinematografiei şi audio-vizualului, ferestre deschise spre întreaga lume pentru a învăţa, înţelege şi aprecia diversitatea ca valoare.

Potrivit comunicatului Accademiei di Romania din Roma, filmele româneşti prezentate în acest an, candidând atât la premiile *Medfilm Festival* 2011, cât şi la secţiunile festivalului *Procult* 2011, au fost: **Premiul *Amore E Psiche***: • *Morgen,* regia Marian Crişan • *Dacă bobul nu moare*, regia Sinisa Dragin; ***Vitrina specială a României***: • *Marţi, după Crăciun*, regia Radu Muntean • *Crulic - drumul spre dincolo*, regia Anca Damian • *Danube bleu et chevaux sauvages*, regia Dan Curean• *Suicide me,* regia Jamil Hendi• *Music in the blood*, regia Alexandru Mavrodineanu• *Strung love,* regia Victor Dragomir • *The birthday*, regia Luiza Pârvu • *Fata din Transilvania*, regia Sabin Dorohoi; **Premiul *Open Eyes***: • *Metrobranding*, regia Adrian Voicu şi Ana Vlad; **Premiul *Methexis***: • *Draft 7*, regia Luiza Pârvu • *Camelia,* regia Marian Crisan. La ***Procult Cinemafestival 2011***, ***Premiul Farmec - Il Fascino Dell'est Europa***: • *Morgen*, regia Marian Crişan • *Marţi, după Crăciun,* regia Radu Muntean • *Crulic - drumul spre dincolo*, regia Anca Damian; ***Premiul Innova:***• *Suicide me*, regia Jamil Hendi •*Fata din Transilvania,* regia Sabin Dorohoi • *Draft 7*, regia Luiza Pârvu • *Strung love,* regia Victor Dragomir • *Music in the blood*, regia Alexandru Mavrodineanu • *The birthday,* Regia Luiza Pârvu; ***Premiul Pro Cult:*** • *Danube bleu et chevaux sauvages*, regia Dan Curean • *Metrobranding,*regia Adrian Voicu şi Ana Vlad.

Premiera mondială a documentarului românesc *Noosfera*

Documentarul românesc *Noosfera,* regia Ileana Stănculescu, este prezentat la *Festivalul Internaţional de Film Documentar* de la Amsterdam, cel mai important eveniment din branşă în Europa, în competiţia pentru filme de mediu-metraj. *Noosfera* este un film despre sociologul român Nicolae Dumitru, care predă o teorie a viitorului. *Noosfera* - eră care urmează capitalismului - este o epocă în care fiinţa umană va fi, în sfârşit, eliberată de munca fizică, iar axa civilizaţiei va fi creaţia spirituală. Profesorul Dumitru este convins că în *noosferă* societatea va avea ca obiectiv primordial dezvoltarea fiinţei umane. Ileana Stănculescu a mai fost prezentă la festivalul de la Amsterdam, unde a câştigat în 2004 premiul pentru debut, cu *Podul peste Tisa*. În 2006, filmul său *Satul şosetelor* a figurat printre cele trei nominalizări în competiţia *Joris Ivens,* secţiunea festivalului pentru lung-metraj documentar.

Ştefan Atârgovițoae din Iaşi, câştigătorul concursului italian *Ti lascio una canzone*

Ştefan Atârgovițoae, în vârstă de 11 ani, a câştigat emisiunea concurs Ti lascio una canzone, difuzată de Rai Uno, cu piesa Casa Bianca de Don Bachy. Locul în finală i-a fost asigurat încă din etapa a doua, când a primit premiul juriului pentru interpretarea piesei Una canzone per te. În finală au fost selectate 10 piese, dintre care două au fost interpretate de Ştefan.

Crulic - drumul spre dincolo - Amnesty Award la Copenhaga

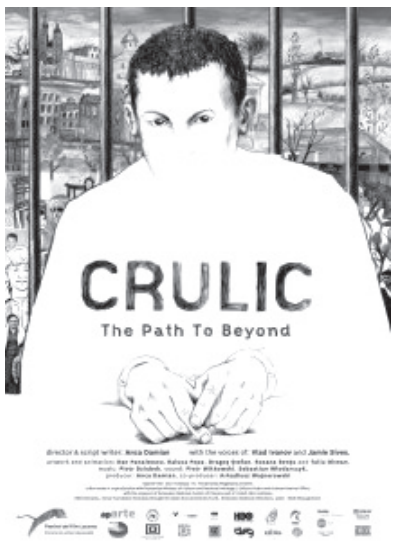

Crulic - drumul spre dincolo, film regizat, scris şi produs de Anca Damian, a primit, din nou, unul dintre cele mai aparte premii ale industriei de cinema, *Amnesty Award*, la *Festivalul CPH DOX* din Copenhaga, pentru modul creativ în care spune povestea şi pentru tonul său obiectiv. „Filmul reprezintă o tragică poveste reală a nedreptăţii umane, spusă prin intermediul unei animaţii extraordinar de inventive şi creative", se spune în motivaţia Juriului. „Realitatea animată, însoţită de tonul obiectiv al naraţiunii, creează un mod netradiţional de a spune povestea. Iar asta îi permite spectatorului să se identifice firesc cu personajul", continuă declaraţia.

După *CPH DOX* Copenhaga, lungmetrajul va participa la alte festivaluri internaţionale de prestigiu, printre care *Festival dei Popoli* (Florenţa), Göteborg, *Carrefour de l'animation - Le Forum des Images* (Paris), *New Directors - New Films* (New York) şi *Crossroads Europe* (Linz).

Ion Mureşan, invitat al *Salonului de Poezie* de la Stockholm

Ultima ediţie din acest an a *Salonului de poezie* al Institutului Cultural Român de la Stockholm i-a avut drept invitaţi pe Ion Mureşan şi Marie Silkeberg. Evenimentul a avut loc joia trecută şi a constat în lecturi de poezie urmate de o discuţie moderată de editorul Jonas Ellerström. A participat reputata traducătoare Inger Johansson, care a tălmacit cu această ocazie o selecţie de poezii ale lui Ion Mureşan din *Cartea Alcool*. Ion Mureşan este unul dintre cei mai reprezentativi scriitori din generaţia optzecistă, aşa zisa *generaţie în blugi*. A urmat cursurile Facultăţii de Istorie-Filosofie a Universităţii Babeş-Bolyai din Cluj-Napoca, pe care a absolvit-o în 1981. În acelaşi an a publicat primul volum de poezie, *Cartea de iarnă*, care i-a adus *Premiul pentru debut* al Uniunii Scriitorilor din România. Ulterior, i-au apărut încă patru volume, atât în limba română, cât şi în franceză şi germană. Cel mai recent este *Cartea Alcool,* din 2010, pentru care a primit *Premiul pentru poezie* al Uniunii Scriitorilor din România.

Ion Bârlădeanu expune în premieră în Polonia

Artistul român Ion Bârlădeanu îşi expune lucrările, în premieră, în Polonia, în cadrul expoziţiei personale *Art Against All Odds*, organizată la Galeria *Arsenal* din Bialystok, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Varşovia. În cadrul acestei expoziţii este prezentată o selecţie de aproximativ 130 de colaje realizate de artistul român în cele mai diferite perioade de creaţie. Descoperit de Dan Popescu, directorul Galeriei *H Art* din Bucureşti, Ion Bârlădeanu a ajuns, în scurt timp, unul dintre cei mai populari artişti români, menţionează ICR Varşovia într-un comunicat de presă. Specializat în arta colajului, artistul a expus nu doar în România, ci şi în importante oraşe europene precum Londra, Basel sau Paris. Lucrările lui Ion Bârlădeanu sunt o critică ironică la adresa regimului comunist şi, ulterior, la adresa politicienilor postrevoluţionari, artistul resimţind arta ca pură libertate individuală.

Festivalul de Film Românesc de la New York

Cea de-a şasea ediţie a celei mai importante manifestări dedicate filmului românesc peste hotare, *Festivalul de Film Românesc* de la New York, va avea loc în perioada 30 noiembrie – 6 decembrie, la *Film Society of Lincoln Center*. Organizată de ICR din New York şi *Film Society of Lincoln Center*, în colaborare cu *Festivalul Internaţional de Film Transilvania*, aceasta editie va fi dedicată memoriei criticului de film Alex Leo Şerban.

După ce primele cinci ediţii, găzduite de *Tribeca Cinemas*, s-au bucurat de un mare succes, festivalul se mută, începând din 2011, în epicentrul vieţii culturale newyorkeze: *Lincoln Center of Performing Arts* cuprinde celebrele *Metropolitan Opera House*, *David H. Koch Theater* (gazda *Baletului* din NY şi a *New York City Opera*), *Avery Fisher Hall*, sala de recitaluri a *New York Philarmonic*; *Alice Tully Hall* (sala de reşedinţă a *The Chamber Music Society of Lincoln Center*) sau *Walter Reade Theatre*, cinematograful-reşedinţă al *Film Society of Lincoln Center*, care găzduieşte şi proiecţii din cadrul *Festivalului de Film* de la New York, şi care va fi locaţia principală pentru festivalul care aduce în prim-plan cele mai importante filme româneşti ale anului, precum şi titluri de referinţă din istoria cinematografiei autohtone.

Corina Şuteu, directorul ICR New York, iniţiator şi preşedinte al *Festivalului Filmului Românesc*, declară: *Nu există recompensă sau recunoaştere mai importantă decât invitaţia din partea Film Society of Lincoln Center de a deveni parteneri în organizarea festivalului, începând din acest an. Faptul că munca noastră constantă în jurul operei notabile a Noului Val a primit o asemenea legitimare instituţională mă face foarte încrezătoare. De asemenea, cred că acesta este doar începutul.*

Primirea Festivalului de Film Românesc la Lincoln Center dă senzaţia unei întoarceri acasă. În 2008, Film Society a avut plăcerea de a lucra împreună cu ICR la o retrospectivă exhaustivă dedicată cinematografului românesc clasic si contemporan, şi suntem încântaţi să putem prezenta, acum, un nou program dinamic, dedicat aniversării a 10 ani de Nou Val Românesc - spune Scott Foundas, Associate Program Director al *Film Society*.

Dacă ediţiile precedente ale festivalului aduceau în prim-plan cele mai bune filme româneşti recente, cea de-a şasea ediţie merge ceva mai departe, prezentând, în premieră pe durata unei săptămâni, atât filme recente, precum *Morgen* (r. Marian Crişan), *Principii de viaţă* (r. Constantin Popescu), *Loverboy* (r. Cătălin Mitulescu), *Periferic* (r. Bogdan George Apetri) sau *Mănuşi roşii* (r. Radu Gabrea), cât şi o gamă largă de programe speciale menite să ofere o perspectivă ceva mai amplă asupra cinematografului românesc, informează ICR.

Directorul artistic al *Festivalului Filmului Românesc* de la New York, Mihai Chirilov, declară: *Selecţia de filme noi din acest an arată că în filmul românesc există loc pentru inovaţii, dincolo de estetica ultra-cunoscută şi premiată a recentului val de filme autohtone. Într-un fel sau altul, personajele din aceste filme sunt provocate să meargă dincolo – de graniţe, de rutină, de realitatea imediată, chiar şi de ele însele. Alături de aceste filme, în program se regăsesc titluri valoroase din trecut, care merită să fie redescoperite, pentru a completa imaginea cinematografului românesc de astăzi.*

Programul festivalului include o primă retrospectivă americană dedicată regizorului Liviu Ciulei, personalitate de referinţă a cinematografiei autohtone, laureat al Premiului de Excelentă la TIFF 2010, precum şi o secţiune dedicată lungmetrajelor regizate de Radu Muntean.

Filmul de pe Bulevardul Capucinilor 31

Strindberg *apud* Sjöberg

Silviu ŞERBAN

Contextul în care este plasat subiectul din *Fröken Julie* (*Domnişoara Julie*) este reprezentat de conacul contelui Carl, unde, ocazionată de noaptea premergătoare sărbătorii *Mijlocului Verii*, celebrarea solstiţiului de vară, cea mai lungă zi a anului, are loc petrecerea servitorilor. În timp ce contele este plecat în vecinătate, pentru a sărbători, fiica acestuia, domnişoara Julie, rămâne la conac, încercând să se distreze împreună cu servitorii. Scenariul este centrat pe relaţia dintre Julie (Anita Björk) şi lacheul contelui, Jean (Ulf Palme), a cărei natură este sintetizată cel mai bine în descrierile celor doi, însoţite, în acelaşi timp, de imagini poetice, peste care sunt supraimpresionate figurile acestora, cu privire la visele repetate avute: dorinţa domnişoarei Julie de a coborî de pe înălţimile escaladate contrastează cu străduinţa lui Jean de a urca în vârful unui copac pentru a prăda un cuib cu ouă de aur. Semnificaţia viselor sugerează dorinţa fiecăruia de a-şi modifica statutul social perceput ca incomod, ea de a renunţa la rigiditatea normelor impuse de înălţimea clasei sociale de care aparţinea, el de a evada din condiţia de servant şi de a deveni bogat. Jocul erotic dintre cei doi vine să împlinească simbolic visele avute. Nu dragostea este cea care îl împinge pe unul în braţele celuilalt, deşi Julie are, iniţial, această impresie. Ulterior, o supune îndoielii, chestionându-se pe sine, dar şi pe Jean, cu privire la autenticitatea relaţiei lor de iubire.

Adaptând piesa într-un act al lui August Strindberg pentru ecran, Alf Sjöberg reuşeşte să transforme un material sărac în potenţial cinematografic într-o complexă construcţie imagistică, în special prin îmbogăţirea decorurilor şi mărirea numărului de personaje. Deşi filmul urmăreşte îndeaproape piesa lui Strindberg, tehnica cinematografică intervine creator, alternând decorurile diferitelor fragmente dialogale ori inserând fie imagini poetice, aşa cum este cazul viselor evocate mai sus, fie flashback-uri înfăţişând secvenţe povestite de Julie ori de Jean, ocazie cu care sunt întruchipate noi personaje, care, în piesă, sunt doar menţionate. Bucătăria moşiei contelui, singurul decor la Strindberg, devine unul pasager în filmul lui Sjöberg, fiind, în plus, utilizate împrejurimile conacului, interiorul locuinţei contelui şi chiar reşedinţa din vecinătate, prilej cu care contele Carl (Anders Henrikson) apare pentru prima dată în cadrul filmului în timp real, montându-se, în paralel, o scenă din vizita acestuia la fostul logodnic al domnişoarei Julie (Kurt-Olof Sundström) cu evenimentele de la conac. La fel, cel de-al treilea personaj în piesa lui Strindberg, bucătăreasa Christine (Märta Dorff), logodnica lui Jean, este mai puţin vizibilă în raport, spre exemplu, cu tatăl domni-şoarei Julie, contele, prezent doar simbolic în scrierea lui Strindberg, prin intermediul obiectelor sale sau al zgomotului soneriei care cheamă servitorul, sau chiar cu mama acesteia, Berta (Lissi Alandh), a cărei prezenţă domină atât memoria domnişoarei Julie, cât şi prezentul acesteia, prin portretul imens din salonul care găzduieşte scenele filmate în interiorul casei contelui.

Fröken Julie (Alf Sjöberg, 1951)

Suita de flashback-uri care relevă biografiile celor doi vine să întregească imaginea conflictuală corespunzătoare fiecăruia dintre personaje şi să explice sursa motivaţiilor confuze ce au condus către aventura erotică, regretată în final de amândoi, şi de a cărei ruşine Julie nu poate scăpa decât prin suicid. Inserturile biografice sunt declanşate de decoruri diferite, în cazul lui Jean, de locuri de pe domeniul conacului, aşa cum este cel de lângă lac, unde servitorul, copil fiind, este bătut cu cureaua, întrucât îndrăznise să fie prea curios în legătură cu *Grădina din Paradis*, aşa cum numea el reşedinţa contelui, iar, în cazul domnişoarei Julie, de interiorul casei, ai cărei pereţi sunt tapetaţi cu portrete ale înaintaşilor familiei. Sjöberg utilizează o tehnică specială a flashback-ului în două scene, permiţând prezenţa simultană, în acelaşi cadru, atât a unor personaje ce aparţin trecutului, evocate de cel ce narează în flashback, cât şi a povestitorului, la timpul prezent. Tehnica *flashback-ului în imaginea prezentului* este însă facilitată de utilizarea aceluiaşi decor în cadrul căruia se desfăşoară atât acţiunea trecutului, cât şi cea a prezentului. Procedeul este abia perceptibil în prima rememorare a lui Jean, furând mere din livada contelui, când slujnica care-l urmăreşte pe copil iese din cadrul în care, în plan îndepărtat, pe margi-nea lacului, îi regăsim pe domnişoara Julie şi pe Jean povestind întâmplarea. Trecerea de la trecut la prezent se produce astfel în interiorul aceluiaşi cadru. Mai mult, în cea de-a doua scenă, în care Julie povesteşte cum, la un moment dat, datorită unei întâmplări nefericite, a cărei victimă fusese tatăl său, a fost lăsată în grija mamei, apar în acelaşi cadru, în interiorul salonului, Julie în prim plan, aşezată pe scaun, amintindu-şi întâmplarea, iar, în plan îndepărtat, mama sa şi Julie, copilă, traversând cadrul.

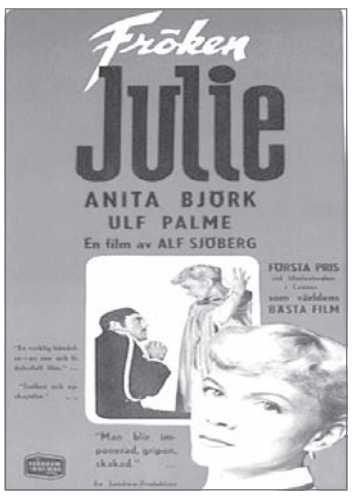

Filmul lui Sjöberg reuşeşte să transmită ideile fundamentale pe care Strindberg le-a integrat piesei sale, acelea referitoare la conflictele mocnite ce măcinau principiile societăţii aristocratice a sfârşitului de secol XIX, destructurată atât de forţe din exterior (servitorul Jean aspiră să devină liber şi să aibă propria afacere), cât şi din interior (Julie şi mama sa aduc în prim plan idei politice noi, ce contravin vechii ordini, cum sunt ideile feministe).

* * *

Deşi de origine daneză, Carl Theodor Dreyer şi-a realizat multe dintre filmele sale în afara patriei, în state precum Norvegia, Suedia, Germania sau Franţa, ultimul fiind şi locul unde, în 1928, Dreyer produce nu doar cel mai important film al său, ci unul dintre cele mai valoroase pelicule ale tuturor timpurilor: *La Passion de Jeanne d'Arc* (*Patimile Ioanei D'Arc*).

Programul Televiziunii și Radioului România de Mâine

LUNI – 28 noiembrie 2011

06:00 **Confesiuni neprogramate.** Emisiune de Mugur Popovici
06:30 **Ecumenica.** Emisiune de Sorin Bejan
07:00 **Pașii spre succes.** Emisiune de Irina Haideț
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Film serial – Detectivul Putilin** (Rusia)
09:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
11:20 Promo
11:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
13:00 **Ce faceți cu timpul liber.** Emisiune de Violeta Screciu
13:30 **Magazin tv**. Emisiune de Marius Voicu
14:00 **TVRM-*edicina*. Prof. univ. dr**. **Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs.**
14:58 *Promo USH*
15:00 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
16:20 Promo
16:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
18:00 **Film serial – Detectivul Putilin** (Rusia) ep.8
18:50 **Zâmbetele istoriei.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Panteon.** Emisiune de Neagu Udroiu
19:30 **Circulați, vă rog!** Emisiune de Cătălina Barbu
20:00 **Stop joc!** Emisiune de Mugur Popovici
20:30 **Știință și spiritualitate.** Emisiune de Alexandru Mironov
21:30 **Românul cetățean european.** Emisiune de Cristina Păiușan Nuică
22:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
23:30 **Film serial – Detectivul Putilin** (Rusia)
00:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv*** (r)
04:00 **La sugestia telespectatorilor** (r)
05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI – 29 noiembrie 2011

06:00 **Mișcare și sănătate.** Emisiune de Cristina Matei
06:30 **Românul cetățean european.** Emisiune de Cristina Păiușan Nuică
07:00 **Academia copiilor.** Emisiune de Irina Haideț
08:30 **Film serial – Detectivul Putilin** (Rusia)
09:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
11:20 **Promo**
11:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
13:00 **Invitatul de la ora 13.** Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 **Performeri în arenă.** Emisiune de Ramona Popescu
14:30 **Tinere talente.** Emisiune de Dumitru Cucu
15:00 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
16:20 Promo
16:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
18:00 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia) ep.1
18:50 **Zâmbetele istoriei.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Lumea văzută de aproape**. Emisiune de Neagu Udroiu
20:00 **Recital muzical.** Emisiune de Dumitru Cucu
20:30 **Nocturna.** Emisiune de Mugur Popovici
22:00 **Nimic fără lege.** Emisiune de Florin Făinişi
22:30 **Cronica scepticului.** Emisiune de Cristian Român
23:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
23:30 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia)
00:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv*** (r)
04:00 **Nocturna** (r)
05:00 **Recital muzical** (r)

MIERCURI – 30 noiembrie 2011

06:00 **Lumea sporturilor.** Emisiune de Cristina Matei
06:30 **Portrete și consemnări**. Emisiune de Cezar Lungu
07:00 **Știință și spiritzualitate.** Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Stele de mâine**. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia)
09:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
11:20 Promo
11:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
13:00 **Viața fără fard.** Emisiune de Ciprian Vasilescu
14:00 **TVRM-*edicina*. Prof. univ. dr**. **Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.**
15:00 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
16:20 Promo
16:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
18:00 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia) ep.2
18:50 **Zâmbetele istoriei.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Academica – Economia pentru cine?** Emisiune de Ilie Șerbănescu
20:00 **Seara românilor**. Emisiune de Georgel Nucă
22:00 **Virtuți și vicii.** Emisiune de Alexandru Lucinescu
22:30 **Istoria cu învățătură.** Emisiune de Valeriu Râpeanu
23:30 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia)
00:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv*** (r)
04:30 **Istoria cu învățătură** (r)
05:00 **Lumea văzută de aproape** (r)

1 Decembrie Ziua Națională a României

06:00 **Imnul de Stat al României**
06:03 **Imnul Gaudeamus**
06:05 **Istoria cu învățătură.** Invitați în studio: acad. Dan Berindei, acad. Florin Constantiniu. Emisiune de Valeriu Râpeanu
07:00 **Stele de mâine** – Voci proaspete ale prezentului muzical. Emisiune de Dumitru Lupu
07:30 **Cetățile Unirii – Blaj. „Vrem să ne unim cu țara!" – documentar TVRM.**
08:00 **Pridvor românesc.** Emisiune de Ciprian Vasilescu
08:30 **Cetățile Unirii – Iași. „Noi l-am vrut pe Cuza Domn"**. Film documentar realizat de Sorin Lupașcu
09:00 **Cetăți ale Unirii – București. În sumar:**
- Transmisiune directă de la Arcul de Triumf – parada militară ocazionată de Ziua Națională. Redactor Ilie Ciurescu
- Lumina care clădește – eseu tv de Simona Șerban
- Comentarii la eveniment. Prezenți în studio, specialiști în diferite domenii de activitate.
- Serviciu religios la Catedrala Marii Uniri – preluare Trinitas
- Aveți legătura cu diverse orașe și sate românești
- Te Deum la Catedrala Patriarhală – preluare Trinitas. Emisiune coordonată de dr. Sorin Bejan
13:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi – ediție specială**
14:00 **Cetățile Unirii – Focșani. „La Milcov, cu grăbire".** Documentar TVRM
14:30 **Cetățile Unirii – Chișinău. „Eminescu să ne judece…".** Gala Concursului Internațional „Două inimi gemene" (ediția a IX-a) Emisiune de Marius Voicu și Sergiu Ungureanu
15:00 **„Cea dintâi carte a neamului"** în dialog acad. Constantin Giurăscu și prof. univ. dr. Gheorghe Onișoru
16:00 **Cetățile Unirii – Alba Iulia.** Respirări. Se mărturisesc participanți la Congresul spiritualității românești. Realizator Ioan Puiu Stoicescu
16:20 **Cetățile Unirii – Craiova. „La lilieci". Montaj literar preluat de TVRM de pe scena Teatrului Național „Marin Sorescu"**
18:00 **Grădina cu statui. Invitatul emisiunii: Dumitru Fărcaș** Emisiune de Neagu Udroiu
19:00 **Sărbătoare la români**. Transmisiune directă din studioul 3 al TVRM. Evoluează interpreți îndrăgiți de folclor din toate zonele țării. Realizator Georgel Nucă
22:00 **Calendar cultural – Evenimentele lunii decembrie.** Realizator Ion Dodu Bălan
23:00 **Voci care vă caută.** Apreciați soliști de muzică folk în studiourile TVRM
23:30 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia) ep.3
00:30 **Sărbătoare la români** (r)
04:00 **Altarul și amvonul** (r)
05:00 **Calendar cultural – Evenimentele lunii decembrie** (r)

VINERI – 2 decembrie 2011

06:00 **Film documentar – Tehnologia azi**
06:30 **Nimic fără lege.** Emisiune de Florin Făinişi
07:00 **Scena ca istorie.** Emisiune de Violeta Screciu
08:00 **Stele de mâine**. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia)
09:30 **Calendar cultural – Evenimentele lunii decembrie.**
10:30 **Altarul și alcovul.** Montaj scenic realizat de Viorel Popescu în studiourile TVRM. Distribuție: Mihaela Coveșeanu, Ciprian Cojenel, Robert Emanuel
11:30 **Film artistic – Mica Prințesă** (SUA) Genul: dramă, muzical. Regia: Walter Lang. Din distribuție: Shirley Temple, Richard Greene; Anita Louis; Ian Hunter; Cesar Romero; Mary Nash. Descriere: Sara a învățat de la tatăl ei că toate fetițele sunt prințese și că întotdeauna trebuie să țină capul sus și să-și păstreze încrederea în forțele proprii. Când Sara rămâne orfană, Miss Minchin o transformă în servitoare și încearcă să o umilească cu orice prilej. În cele din urmă curajul și speranțele ei sunt răsplătite într-un final ca de basm...
13:00 **La sugestia telespectatorilor**. Emisiune de Viorel Popescu
14:00 **Confesiuni neprogramate**. Emisiune de Mugur Popovici
14:30 **Mașina timpului.** Emisiune de Cristian Român
15:00 **Sărbătoare la români.** Emisiune de Georgel Nucă
18:00 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia) ep.4
18:50 **Zâmbetele istoriei.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Nocturna.** Emisiune de Mugur Popovici
20:30 **Între alb și negru.** Emisiune de Simona Șerban
21:30 **Casă dulce românească.** Emisiune de Cătălin Maximiuc
22:30 **Cinefilia.** Emisiune de actualitate cinematografică. Realizator Daniel Paraschiv
23:30 **Film serial – Pană și spadă** (Rusia)
00:30 **Film artistic – Mica Prințesă** (SUA) (r)
04:00 **Cinefilia.** (r)
05:00 **Între alb și negru** (r)

SÂMBĂTĂ – 3 decembrie 2011

06:00 **Film documentar – Tehnologia azi**
06:30 **Ghiozdanul cu surprize**. Emisiune de Carmen Fulger
07:30 **Miorița.** Emisiune de Ioan Filip
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
09:00 **Deutshe Welle.** Emisiune de Ramona Popescu
09:30 **Teleamfiteatru *Spiru Haret* tv***
11:00 **Academia copiilor**. Emisiune de Irina Haideț
12:30 **Cronica scepticului.** Emisiune de Cristian Român
12:57 Promo
13:00 **Har et party.** Emisiune de Carmen Fulger
14:00 **Avanpremieră**. Emisiune de Marius Voicu
14:30 **Total weekend cu Sorin Lupașcu**
15:58 *Promo*
16:00 **Scrisori de acreditare.** Emisiune de Mihaela Mihailide
16:30 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
18:30 **Film documentar – Lumea animalelor**
19:00 **Lecția de anatomie.** Emisiune de Viorel Popescu
20:00 **Seara românilor.** Emisiune de Georgel Nucă
22:00 **Mișcare și sănătate**. Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film artistic – Înger și proscris** (SUA) 1947. Genul - aventuri. Regia: James Edward Grant. Distribuție: John Wayne; Gail Russell. Quirt Evens este un proscris care este readus pe calea cea bună de către Penelope Worth, fiica unui mormon.
00:00 **Din sălile de spectacol.** Emisiune de Mihai Darie
00:30 **Total week-end cu Sorin Lupașcu** (r)
02:00 **Concert** (r)
03:00 **Har et party** (r)
03:30 **Scrisori de acreditare** (r)
04:00 **Seara românilor** (r)

DUMINICĂ – 4 decembrie 2011

06:00 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Recital muzical**. Emisiune de Dumitru Cucu
07:00 **Casă dulce românească.** Emisiune de Cătălin Maxiumiuc
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Deschide cartea**! Emisiune de Alexandru Mironov
09:00 **Ghiozdanul cu surprize.** Emisiune de Carmen Fulger
10:00 **Ecumenica.** Emisiune de Sorin Bejan
11:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Ramona Popescu
11:30 **Magazin tv**. Emisiune de Marius Voicu
12:00 **Mașina timpului.** Emisiune de Cristian Român
12:30 **Scena ca istorie.** Emisiune de Violeta Screciu
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Concert – Zilele comunei Ibănești.** Emisiune de Dumitru Cucu
15:00 **Viața ca un spectacol.** Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut**. Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Mini tv show.** Emisiune de Irina Haideț
17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune cultural artistică adresată românilor de pretutindeni. Realizator Ion Puiu Stoicescu
19:30 **Grădina cu statui.** Emisiune de Neagu Udroiu
20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Națională *Spiru Haret* pentru Educație Știință și Cultură** Emisiune de Georgel Nucă
22:00 **Lumea sportului.** Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film artistic – Râul blestemat** (SUA) 1972; Genul: western. Regia: Gene P. Ditribuție: James Nasoon; Lee van Cleef. Banditul Roy King este părăsit de soția sa Alice pentru revoluționarul Montenos, însă cei doi vor colabora pentru a fura un milion de dolari de la Guv Mexicon.
00:00 **Cafe concert**. Emisiune de Sorin Petre
00:30 **Viața ca un spectacol** (r)
01:30 **Dor de acasă** (r)
03:30 **Galele TVRM** (r)
05:00 **Scena ca istorie** (r)

* Emisiune realizată în cadrul Departamentului *Învățământ*

RADIO

LUNI
07.00-10.00 – **Startul zilei** Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00 – **Tache și Face** Realizator: Robert Tache
13.00-16.00 – **Frecvența obligatorie** Realizator: Alina Toma
16.00-19.00 – **Verde-n față** Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00 – **Destreseara** Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00 – **Muzica**
23.00-00.00 – **Café Nocturn** Realizator: Luminița Bondrea
00.00-01.00 – **Printre Rânduri** (reluare) Realizator: Otilia Zamfir
02.00-07.00 – **Night Fever**

MARȚI
07.00-10.00 – **Startul zilei** Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00 – **Tache și Face** Realizator: Robert Tache
13.00-14.00 – **Invitatul de la 13** Realizator: Sorin Lupascu
14.00-16.00 – **Frecvența obligatorie** Realizator: Alina Toma
16.00-19.00 – **Fresh News** Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00 – **Destreseara** Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00 – **Muzica**
23.00-00.00 – **Café Nocturn** Realizator: Luminița Bondrea
00.00-02.00 – **Povești nespuse** (reluare) Echipa RRM Student FM
02.00-07.00 – **Night Fever**

MIERCURI
07.00-10.00 – **Startul zilei** Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00 – **Tache și Face** Realizator: Robert Tache
13.00-16.00 – **Frecvența obligatorie** Realizator: Alina Toma
16.00-19.00 – **Verde-n față** Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00 – **Destreseara** Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00 – **Muzica**
23.00-00.00 – **Café Nocturn** Realizator: Luminița Bondrea
00.00-02.00 – **80 Remember** (reluare) Realizator: Robert Tache
02.00-07.00 – **Night Fever**

JOI
07.00-10.00 – **Startul zilei** Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00 – **Tache și Face** Realizator: Robert Tache
13.00-16.00 – **Frecvența obligatorie** Realizator: Alina Toma
16.00-19.00 – **Verde-n față** Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00 – **Destreseara** Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00 – **Muzica**
23.00-00.00 – **Café Nocturn** Realizator: Luminița Bondrea
00.00-01.00 – **Metalmorfoza** Realizator: Marru
01.00-07.00 – **Night Fever**

VINERI
07.00 -10.00 – **Startul zilei** Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-12.00 – **Tache și Face** Realizator: Robert Tache
12.00-13.00 – **Sunetul de pe ecran** Realizator: Daniel Istrate
13.00-16.00 – **Frecvența obligatorie** Realizator: Alina Toma
16.00-19.00 – **Verde-n față** Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00 – **Destreseara** Realizator: Maria Ilie
23.00-01.00 – **Have a nice trip** – Charlie Dundeen
01.00-02.00 – **IT&C FM** (reluare) Realizator: Tiberiu Ursan
02.00-07.00 – **Night Fever**

SÂMBĂTĂ
10.00-11.00 – **Brânduța și câinii** Realizator: Brânduța
12.00-13.00 – **Sunetul de pe ecran** (reluare) Realizator: Daniel Istrate
14.00-16.00 – **Top 30** (reluare) Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
17.00-18.00 – **IT&C FM** Realizator: Tiberiu Ursan
18.00-20.00 – **80 Remember** Realizator: Robert Tache
20.00-22.00 – **Sacreat în România** Realizator: Robert Tache
23.00-00.00 – **Café Nocturn** Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00 – **Night Fever**

DUMINICĂ
10.00-12.00 – **Povești nespuse** Echipa RRM Student FM
12.00-13.00 – **Omul din spatele personalității** Realizator: Maria Ilie
14.00-16.00 – **Sacreat în România** (reluare) Realizator: Robert Tache
17.00-18.00 – **Printre Rânduri** (reluare) Realizator: Otilia Zamfir
18.00-20.00 – **Top 30** Realizatori: Alex Craciun și Alina Toma
20.00-22.00 – **Soft week-end** Realizator: Irina Mincă
23.00-00.00 – **Café Nocturn** Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00 – **Night Fever**

Opinia națională

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (*Opinia națională* ONLINE)

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87, interioare 168 și 169
e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

REDACȚIA:
Mioara Vergu-Iordache, Gabriel Năstase (redactor șef), Corina Ghiga (redactor), Mihăiță Enache (fotoreporter), Cornelia Prodan, Floretina Stemate (DTP).

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ* este editată de **FUNDAȚIA *ROMÂNIA DE MÂINE***

Tiparul executat de **TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE***

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciului de difuzare.
Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București.
Telefon 021.316.97.88/ int.108.

ROLUL ARMATEI ROMÂNE ÎN ÎNFĂPTUIREA ŞI CONSOLIDAREA MARII UNIRI DIN 1918

(Urmare din pag.1)

Solicitată de ambele coaliții să iasă din neutralitate și să li se alăture, România a aderat la Antantă, în baza Tratatului politic și al Convenției militare, ambele documente fiind semnate la București, la 17 august 1916, din partea României de primul-ministru I.C. Brătianu, cu reprezentanții Angliei, Franței, Rusiei și Italiei. Prin Tratatul politic, cele patru mari puteri garantau integritatea teritorială a României pe toată întinderea frontierelor sale de atunci; la rândul ei, România se angaja să declare război și să atace Austro-Ungaria, în condițiile prevăzute de Convenția militară. Totodată, Anglia, Franța, Rusia și Italia recunoșteau României dreptul de a uni teritoriile locuite de români, cuprinse în imperiul dualist, stabilindu-se și traseul viitoarelor granițe (Ioan Scurtu, *Alba Iulia 1 decembrie 1918*, Editura *Sport-Turism*, București, 1988, p.95). Prin Convenția militară, România se obliga să atace Austro-Ungaria cel mai târziu la 28 august 1916, acționând pe direcția generală Budapesta (General G.A. Dabija, *Armata română în războiul mondial (1916-1918),* vol. I, Ediția I. Hertz, București(f.a), p. 22-25). Conform hotărârii Consiliului de Coroană din 27 august 1916, România a ieșit din neutralitate și, în aceeași zi, a declarat război Austro-Ungariei; la 28 august, Armata română a intrat în acțiune, în temeiul planului de campanie *Ipoteza Z*, elaborat de Marele Stat Major român. Îmbinând în mod fericit obiectivul strategic cu cel politic, în document se sublinia: *Scopul general al războiului ce vom întreprinde este realizarea idealului nostru național, adică întregirea neamului. Cucerirea (eliberarea n.n.) a teritoriilor locuite de români, ce se găsesc astăzi înglobate în monarhia austro-ungară, trebuie să fie fructul războiului* (*Istoria Statului Major General Român. Documente, 1859-1947*, Editura Militară, București, 1994, p. 147). Potrivit obiectivului politico-strategic urmărit, planul de campanie prevedea ducerea războiului pe două fronturi, astfel că, în prima desfășurare strategică, aproximativ 80% din totalul forțelor, respectiv Armata 1, comandant generalul Ioan Culcer, Armata 2, comandant generalul Alexandru Averescu, Armata 4, comandant generalul Constantin Presan, erau destinate să acționeze ofensiv în Transilvania, Banat și Ungaria, atacând pe direcția generală Budapesta, iar circa 20% din forțe, Armata 3, comandant generalul Alexandru Aslan, trebuiau să treacă în apărare pe fațada de sud, pe Dunăre și în Dobrogea, unde urma să coopereze cu Corpul expediționar rus, comandant generalul Andrei M. Zaioncicovski.

Deși operația din Transilvania se desfășura promițător, Marele Cartier General Român, sub imperiul derutei provocate de primele înfrângeri pe frontul de sud, în ședința sa de la Periș, din 2/15 septembrie 1916, a modificat planul de campanie. În consecință, având și consimțământul aliaților, ofensiva din Transilvania a fost oprită, iar o parte din forțe au fost transferate în sud, ceea ce a constituit una dintre marile greșeli ale Comandamentului român. *Dacă România ar fi urmărit marșul ei înainte spre Transilvania* - aprecia reputatul general german Erich von Ludendorff -, *nu numai grupul arhiducelui Carol ar fi fost complet învăluit, dar drumul pentru a merge către inima Ungariei și contra comunicațiilor noastre cu Peninsula Balcanică ar fi fost liber, iar noi am fi fost învinși* (Lt.col. Băldescu Radu, *Războiul național, operațiunile din 1916*, vol. 1, Sibiu, 1933, p. 130). După patru luni de lupte crâncene pe ambele fronturi, trupele române, precum și Corpul expediționar rus, care operase în Dobrogea, s-au retras, între 10 și 15 decembrie 1916, pe aliniamente succesive, prin luptă, până pe aliniamentul general: Carpații răsăriteni, râul Putna, Siretul inferior, Dunărea maritimă, oprind aici definitiv ofensiva trupelor germano-austro-ungare și turco-bulgare. Campania anului 1916 se încheia cu un bilanț dureros pentru Armata română, care a pierdut în total 500.000 de oameni: 100.000 morți, 150.000 răniți, 250.000 prizonieri („Istoria românilor, vol. VII, tom II", Editura Enciclopedică, București, 2003, p. 435). Totodată, o însemnată parte a teritoriului României a fost ocupată de inamic.

Izbânzile Armatei române de la Mărăști, Mărășești și Oituz din anul 1917 au constituit importante acumulări în lupta pentru realizarea Marii Uniri. Conferințele de la Chantilly, Franța, din 16 noiembrie 1916, cea de la Roma din 5-7 ianuarie 1917 și cea de la Petrograd, din 1 februarie 1917, la care România nu a fost invitată oficial, deși era membru al Antantei cu drepturi depline, au hotărât ca în anul 1917 să se treacă la ofensivă pe toate fronturile, inclusiv pe frontul din Moldova, pe care efortul militar român se combina, în continuare, cu cel rus. Comandamentul suprem rus destinase pentru acest front trei armate, 4, 6 și 9, circa un milion de combatanți, astfel că detaliile ofensivei preconizate urmau să fie stabilite de marile cartiere generale, român și rus. În vederea participării la campania din anul 1917, Armata română a fost redimensionată, refăcută, restructurată și dotată corespunzător. Potrivit planului de campanie pentru anul 1917, trupele româno-ruse de pe frontul din Moldova trebuiau să imobilizeze, prin acțiuni ofensive, forțele Puterilor Centrale, care operau în sectorul Focșani-Nămoloasa. Pentru realizarea acestui obiectiv strategic s-a prevăzut executarea *unei lovituri principale*, în sectorul Nămoloasa, cu armatele 1, română, și 6, rusă, împotriva trupelor Armatei 9, germane, și *o lovitură secundară*, în sectorul *Mărăști,* cu Armata 2, română, și aripa dreaptă a Armatei 4, ruse, contra Armatei 1, austro-ungare, acțiune care trebuia să devanseze ofensiva forțelor româno-ruse de pe direcția loviturii principale. Operația de la Mărăști, desfășurată între 11-17 iulie 1917, s-a soldat cu victoria asupra trupelor austro-ungare, eveniment despre care Mihail Sadoveanu, martor ocular, scria că această reușită *va trece în istoria noastră ca o operă serioasă și solidă de artă militară* (Mihail Sadoveanu, *File însângerate. Povești și impresii de pe front,* Iași, 1917, p.121).

A urmat bătălia de la *Mărășești* (24 iulie-21 august), purtată de Armata 2, română, și Armata 4, rusă, precum și bătălia de la *Oituz* (26 iulie-9 august), dusă de Armata 2, română. Rezultatul acestor bătălii a fost zădărnicirea planului inamicului care urmărea scoaterea României din război, întoarcerea frontului rus și pătrunderea adâncă în spațiul Rusiei. Într-un ordin de zi al generalului Eremia Grigorescu, comandantul Armatei 1, române, după ce se remarca faptul că, prin rezistența dovedită la Mărășești și Muncelu, trupele au făcut să se spulbere visul inamicului *de cucerire ușoară a părții ce ne-a mai rămas din scumpa noastră țară* (Revista *România în timpul războiului 1916-1918*, septembrie 1920, p. 171), cerea trupelor să fie gata să arate inamicului, *că românul nu are de dat din pământul scump al țării decât locul de mormânt* (Ibidem). Mai departe, subliniind scopul politic al acestor lupte, distinsul general menționa în documentul citat: *din sângele vostru se va ridica, curat și măreț, o țară românească a tuturor românilor* (Ibidem). Elogiate de șefi de state și guverne, de înalți șefi militari, marile victorii de pe frontul din Moldova din anul 1917 au reprezentat o importantă etapă din lupta românilor pentru realizarea Marii Uniri din 1918.

După ce Rusia sovietică a încheiat pace separată cu Germania și și-a retras trupele din Moldova, România se afla într-o situație politico-militară foarte grea; rămasă singură, izolată, a fost obligată să încheie armistițiul de la Focșani cu Puterile Centrale, la 9 decembrie 1917, iar apoi, în 1918, înrobitorul Tratat de pace de la București, pe care, însă, monarhul nu l-a promulgat.

BASARABIA

În aceste condiții complexe, s-a deteriorat și situația din BASARABIA, datorită, în principal, actelor de dezordine provocate de cei aproximativ un milion de soldați ruși, care se retrăgeau de pe frontul din Moldova, de foști prizonieri ruși în lagărele germane și austro-ungare ce se înapoiau în Rusia. Având în vedere situația creată, Sfatul Țării, organul suprem de conducere al Basarabiei, creat la 4 decembrie 1917 *s-a adresat Guvernului român de la Iași cerând ajutor militar imediat* (*România în anii Primului Război Mondial*, vol.2, Editura Militară, București, 1987, p. 564). Conducerea politico-militară a României a aprobat cererea Sfatului Țării, iar Marele Cartier General Român a trimis în Basarabia, în ianuarie 1918, patru divizii: 11 și 13 infanterie, 1 și 2 cavalerie, cu misiunea de a restabili ordinea. În Instrucțiunile din 17 ianuarie 1918, semnate de generalul Constantin Presan, șeful Marelui Cartier General, între altele, se menționa că *trupele române vor avea față de populația basarabeană, fără distincție de naționalitate, o atitudine frățească și demnă* (*Istoria Statului Major Român. Documente 1859-1947*, Editura Militară, București, 1994, p.182). Cele patru divizii române au îndeplinit o misiune deosebită, restabilirea ordinii într-o provincie românească, și nu să lupte împotriva unui adversar care s-ar fi apărat pe anumite poziții. La 9 aprilie 1918, Sfatul Țării a hotărât unirea *Republicii Democratice Moldovenească (Basarabia), în hotarele sale dintre Prut, Nistru, Dunăre și Marea Neagră...în puterea dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România* (*România în anii Primului Război Mondial*, vol. 2, Editura Militară, București, 1987, p. 619).

BUCOVINA

Fiind râvnită de austrieci, de ruși, de ucraineni și de polonezi, în primăvara anului 1918, se afla într-o stare incertă. În condițiile destrămării Imperiului Austro-Ungar, reprezentanții tuturor partidelor politice din Bucovina s-au întrunit și au convocat, pentru 27 octombrie 1918, o adunare la Cernăuți. Această grandioasă adunare politică se declară Adunare Constituantă, ca organ reprezentativ al românilor bucovineni. Adunarea Constituantă a ales, la rândul ei, Consiliul Național din Bucovina, care, la 28 noiembrie 1918: *În unanimitatea miilor de participanți, reprezentând sutele de mii de locuitori, a hotărât unirea Bucovinei cu România* (Ibidem, p. 622). Având în vedere acțiunile în forță ale ucrainenilor, care formulau pretenții asupra unei însemnate părți din teritoriul Bucovinei și care, cu sprijinul unor unități înarmate, au instalat alt guvern la Cernăuți, Consiliul Național a solicitat ajutor militar României. Pentru satisfacerea acestei cereri, s-a dispus trimiterea în Bucovina a Diviziei 8 infanterie, comandată de generalul Iacob Zadic. În proclamația adresată de comandantul diviziei cu acest prilej, se sublinia: *Răspunzând la chemarea Consiliului bucovinean, armata română...a păşit pe pământul marelui voievod Ştefan pentru a ocroti viața, avutul și libertatea locuitorilor de orice neam și credință* (Ion Nistor, *Istoria Bucovinei*, București, 1991, p. 383-384). Sub președinția lui Iancu Flondor s-a format un guvern al Bucovinei, în timp ce unitățile române au continuat acțiunea de instituire a controlului asupra întregii provincii.

Intervenția Armatei române în Basarabia și Bucovina, la cererea forurilor legal constituite din aceste provincii românești, se impunea, dacă se are în vedere că acestea erau lipsite complet de apărare, amenințate cu ocuparea de ucraineni și de forțele alb-gardiste ruse, aflate sub comanda generalilor Simon V. Petliura și Anton I. Denikin. Presiunea acestor formațiuni asupra teritoriului românesc a durat până în februarie 1920, când au fost lichidate de Armata Roșie.

TRANSILVANIA

În condițiile dezagregării imperiului habsburgic, în toamna anului 1918, românii din această provincie au acționat cu energie pentru unirea lor cu România. În această complexă activitate, un rol important a revenit Partidului Național Român, al cărui Comitet Executiv, întrunit la Oradea, la 12 octombrie 1918, a adoptat *Declarația* privind hotărârea națiunii române de a se așeza printre națiunile libere, negând, în același timp, dreptul Parlamentului și Guvernului maghiar de a se socoti reprezentante ale națiunii române și de a-i reprezenta interesele la Conferința de pace. Documentul a fost citit în Parlamentul de la Budapesta, la 18 octombrie 1918, de deputatul român Alexandru Vaida. La 30 octombrie 1918 s-a creat Consiliul Național Român Central, cu sediul la Arad, care, într-un manifest adoptat, anunța, între alte măsuri, înființarea gărzilor naționale, alcătuite din cetățeni și militari veniți de pe front, conduse de Consiliul Militar.

Consiliul Național Român Central a convocat Adunarea Națională de la Alba Iulia pentru 1 decembrie 1918, la care au fost prezenți 1.228 de delegați/deputați din toate ținuturile transilvane, bănățene, maramureșene, ungare; în afară de aceștia au mai fost prezenți peste 100.000 de români (*Istoria Românilor*, vol. VII, tom II, Editura Enciclopedică, București, 2003, p. 519). Vasile Goldiș a supus aprobării Rezoluția de unire, care, la punctul I, prevedea: *Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 18 noiembrie - 1 decembrie 1918, decretează unirea acestor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România* (Ibidem, p, 525).

Cu privire la acțiunile Armatei române în Transilvania pentru consolidarea Marii Uniri, trebuie reamintit că la 10 noiembrie 1918, după ce a realizat a doua mobilizare, România a hotărât să reia efortul militar alături de puterile aliate. În acest scop, a adresat un ultimatum feldmareșalului german August von Mackensen ca, în 24 de ore, să părăsească teritoriul țării noastre, împreună cu cele 15 divizii de sub comanda sa. Conform ordinului Marelui Cartier General Român, la 11 noiembrie 1918, Divizia 7 infanterie și Divizia 1 vânători au trecut Carpații Orientali. Într-un document semnat de generalul Constantin Presan, șeful Marelui Cartier General Român, se menționa că, în urma chemării Consiliului Național Român Central, *Armata noastră a trecut Carpații. Păşind cu dragoste frățească pe pământul Transilvaniei, oștirea română vine în numele unor sfinte drepturi naționale și omenești pentru a garanta libertatea deplină a tuturora* (*Istoria Statului Major General Român. Documente 1859-1947*, Editura Militară, București, 1994, p. 185). În același document, reputatul șef militar român citat atrăgea atenția ca *Trupele, prin atitudinea și purtarea lor față de populația românească și cea străină, trebuie să dovedească că oștirea românească are ofițeri și soldați luminați de o cultură superioară și pătrunși de un larg spirit de dreptate și umanitate* (Ibidem, p. 187). Până la sfârșitul lunii noiembrie, trupele celor două divizii au ajuns în depresiunile: Giurgeului, Ciucului și Brașovului, însă, la cererea Consiliului Național Român Central, înaintarea lor a fost oprită pentru a nu se specula că Unirea Transilvaniei cu România se făcea sub presiunea Armatei.

Între timp, la 13 noiembrie 1918, a avut loc Conferința de la Belgrad, în cadrul căreia generalul francez Franchet d'Esperey, în numele trupelor aliate, a încheiat Convenția de armistițiu cu Ungaria. Încălcând prevederile Tratatului politic și ale Convenției militare din anul 1916, a stabilit, arbitrar, ca râul Mureș să constituie linia de demarcație între trupele aliate și armata ungară, ceea ce făcea ca o însemnată parte a teritoriului Transilvaniei să rămână sub administrația și armata Ungariei, punea în pericol activitatea românilor din Transilvania de a se uni cu România, bloca înaintarea Armatei române în această provincie. Este de reținut că, deși România făcea parte din Antantă, nu a fost invitată la Conferința de la Belgrad, unde s-au adoptat decizii împotriva intereselor ei.

În urma demersurilor întreprinse, la 14 decembrie 1918, unitățile române, care-și sporiseră efectivele, sub conducerea Comandamentului Trupelor din Transilvania, în fruntea căruia s-a aflat, inițial, generalul Traian Moșoiu, ulterior, generalul Gheorghe Mărdărescu, au primit aprobarea Consiliului Militar Interaliat, cu sediul la Versailles, să înainteze pe aliniamente succesive, stabilite de acest Consiliu, astfel că la 1 mai 1919 au ajuns pe râul Tisa, unde au trecut în apărare. În martie 1919 a fost proclamată Republica Ungară a Sfaturilor, având în fruntea Guvernului pe Bella Kun. Întrucât Ungaria urmărea să recucerească Transilvania, la 20 iulie 1919, trupele sale au forțat râul Tisa, au respins forțele române de acoperire de pe cursul de apă, înaintând pe direcția generală Szolnok-Oradea. Unitățile ungare au reușit să realizeze un cap de pod în dispozitivul trupelor române cu o dezvoltare de 60 km și o adâncime de 30 km. La 24 iulie 1919, trupele române au contraatacat și, în trei zile, au alungat unitățile maghiare la vest de râul Tisa. Având aprobarea Consiliului Suprem Interaliat, la 28 iulie 1919, forțele române au forțat râul Tisa, înaintând pe direcția generală Szolnok-Budapesta; la 3 august 1919, elementele înaintate ale trupelor române au intrat în Budapesta, după care, unele unități românești au trecut la vest de Dunăre și, până la 16 august, au ocupat întreaga regiune între lacul Balaton-Györ și Dunăre. Trupele ungare au depus armele în fața unităților române („România în anii Primului Război Mondial", vol.2, Editura Militară, 1987, p. 680). În noiembrie 1919, trupele române au început retragerea din Ungaria, proces care s-a încheiat în martie 1920. Problema Transilvaniei, respectiv fixarea graniței dintre România și Ungaria s-a făcut, cum se cunoaște, prin Tratatul de la Trianon, semnat la 4 iunie 1920.

În vara anului 1919, trupele franceze și sârbești s-au retras din BANAT, care, la 1 decembrie 1918, se unise cu România, iar, la 3 august 1919, unitățile române au intrat în Timișoara, fiind primite cu entuziasm de populație.

În încheiere, subliniem câteva considerații: • Marea Unire din anul 1918 s-a realizat în mod democratic, prin acțiunile plebiscitare, care au avut loc în Basarabia, Bucovina și Transilvania. • Acțiunile Armatei române în Basarabia, Bucovina și Transilvania au avut un caracter eliberator și de consolidare a Unirii acestor provincii cu România. În acest sens, sunt edificatoare ordinile Marelui Cartier General Român, la care am făcut trimitere, privind scopul acțiunilor și relațiile trupelor cu autoritățile locale și cu populația. • Intervenția Armatei române în Transilvania, prezentată succint de noi, a fost impusă de atitudinea Ungariei, care a refuzat să-și retragă trupele din teritoriile românești, chiar și după ce aceste teritorii se uniseră cu România. • Comanda la nivel strategic a fost exercitată de Marele Cartier General Român, neîmpărțită cu nimeni; comanda nemijlocită, în plan tactic-operativ, a fost efectuată în Transilvania de către Comandamentul trupelor din această provincie, iar în Basarabia și Bucovina de către comandamentele marilor unități care au operat aici. • În cadrul trupelor române au participat, până la râul Tisa, și diviziile 16 și 18 formate din voluntari transilvăneni.

Desăvârșirea unificării statului național român în 1918 a deschis calea unei puternice dezvoltări economice și sociale a României.

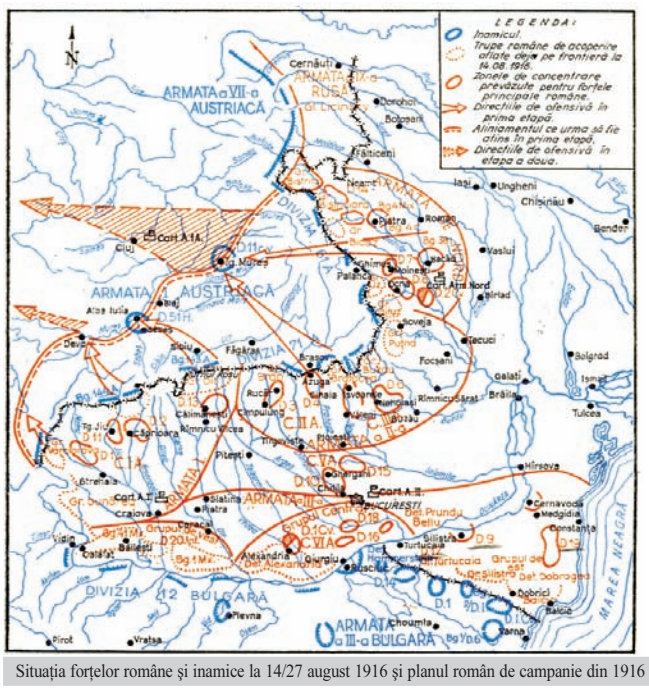

Situația forțelor române și inamice la 14/27 august 1916 și planul român de campanie din 1916

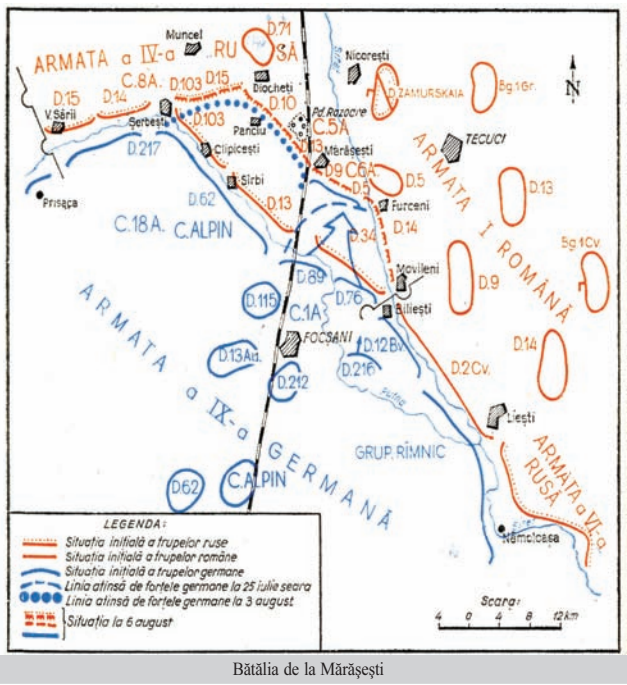

Bătălia de la Mărășești

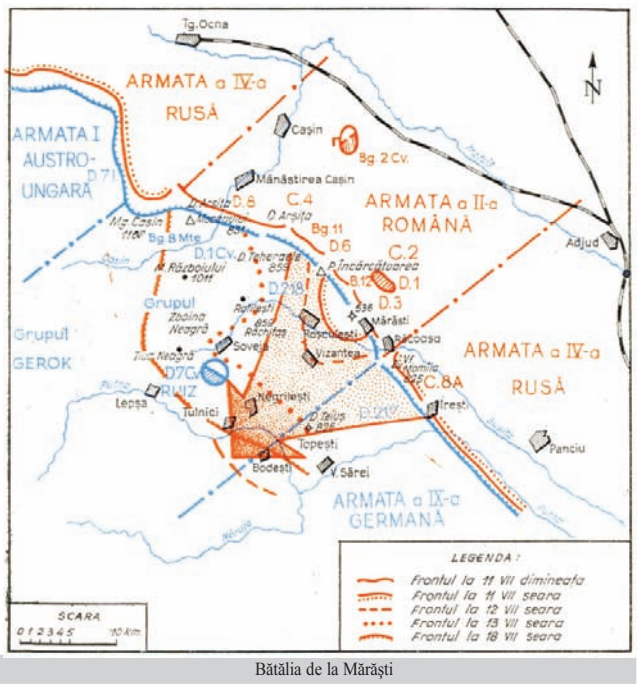

Bătălia de la Mărăști